

Activiteitenverslag 2017

**Intercommunale Vereniging voor Energieleveringen
in Midden-Vlaanderen**

Opdrachthoudende vereniging

Activiteitenverslag 2017

Jaarvergadering 21 juni 2018

Inhoud

Woord vooraf

Voorstelling van de distributienetbeheerder

Identiteit
Contactmogelijkheden
Deelnemers
Distributiegebied
Bestuur en toezicht

5	Verslag van de Raad van Bestuur	13
7	Inleiding	14
8	Marktwerving	16
9	• Decreet lokaal bestuur	16
10	• Naar continuïteit in de DNB-tarieven	16
10	• Hervorming financieringsverenigingen (FIV) en Intermixt	17
11	• Invoering digitale meter	17
	• Opladinfrastructuur voor elektrische voertuigen	19
	• Melding zonnepanelen voor lokale energieproductie	20
	• Actieplan Energiefraude	20
	• Ombouw laag- naar hoogcalorisch aardgas	21
	• Nieuwe wetgeving rond onafhankelijkheid commissaris	21
	Algemeen beleid	22
	• Statutenwijzigingen	22
	• Warmteactiviteiten	22
	• Garantstelling retailobligatielening	23
	• Sanering klantencabines aardgas	23
	• Verkoop deel site 'Elektriciteitsstraat Mechelen'	23
	• Raamovereenkomst levering energiecificaten	23
	• Verkoop groenestroom- en warmtekrachtcertificaten	24
	• Nieuwsbrief aan lokale besturen	24
	• Gerealiseerde investeringen in 2017	24
	• Budget 2017-2020	25
	• Investeringsplannen 2018-2021	25
	• Vastleggen niet-gereguleerde tarieven	25
	• Aanpassing verkavelingsreglementen	25
	• Aanpassing reglement openbare verlichting	25
	• Verlenging samenwerkingsovereenkomst Elia	25

Dienstverlening

- Distributienetbeheer
 - Naar een omslag in het elektriciteitssysteem
 - Advies bouwaanvragen via Omgevingsloket
 - Aansprakelijkheid netbeheerders
 - Nieuwe meterkast voor digitale meters
 - Voetpadherstel
 - Openbare verlichting
 - Fiber-to-the-Home (FttH)
 - Earth Hour en Nacht van de Duisternis
- Sociaal
 - Energieleveringen sociale leverancier
 - Budgetmeters
 - Communicatie met de klanten
- Ecologisch
 - Duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen
 - Vergelijk je energieverbruik
 - BENOveren en energiepremies 2017
 - Aardgasacties
 - REG-actie – Dakisolatie
 - Energiediensten Lokale Besturen
- Eandis
 - Organisatieschema
 - Fusie van Eandis en Infrax wordt voorbereid
 - Synductis
 - Open data
 - Kerngegevens stad of gemeente
 - Samenwerking met BBL
 - Ecobossen-project
 - High-tech meetwagens Eandis sporen kabeldefecten op

26	Beknopte jaarrekening	38
26	Inleiding	39
26	Balans per 31 december 2017	40
26	Resultaten elektriciteit 2017	41
27	Resultaten aardgas 2017	42
27	Dividenden openbare deelnemers 2017	43
27		
28	(Uitgebreide financiële gegevens kan u terugvinden in het 'Financieel verslag 2017' dat	
29	samen met het activiteitenverslag het jaarverslag vormt en dat op eenvoudige aanvraag	
29	verkrijgbaar is via intercommunales@eandis.be .)	
30		
30	Verklarende woordenlijst	44
30		
31		
31		
33		
33		
34		
34		
34		
35		
35		
35		
36		
36		
36		
36		
36		
37		
37		

Woord vooraf

Geachte lezer,

Het activiteitenverslag 2017 van Intergem is het voorlaatste van deze legislatuur. Er werden weer belangrijke beslissingen genomen, zowel over de toekomstige werking en dienstverlening van onze opdrachthoudende vereniging als over de regelgevende context waarbinnen we onze activiteiten ontplooiën. U leest hierover meer in dit activiteitenverslag.

In het Vlaamse regeerakkoord werd een aantal krijtlijnen uitgezet voor de distributiesector in Vlaanderen. Die krijtlijnen werden onder meer vertaald in het decreet lokaal bestuur dat einde 2017 werd goedgekeurd. Naast de hervorming van de relatie tussen gemeente en OCMW, werd ook een aantal regels bijgestuurd rond de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en hun filialen.

Op het eerste zicht lijkt het decreet maar een beperkte impact te hebben op onze werking, omdat we onze bestuurlijke activiteiten reeds in 2013 hadden gestroomlijnd. Er is wel commotie ontstaan over de specifieke aanpak van de regionale bestuurscomités, maar we rekenen er op dat de gemeenten ook de volgende legislatuur het broodnodige enthousiasme kunnen tonen voor de werking van onze RBC's. Hier is immers elke gemeente vertegenwoordigd en dus is dit hét bestuursorgaan om de belangen van onze gemeenten en hun

inwoners te vertolken naar de Raad van Bestuur.

Om de structuren van de distributiesector in Vlaanderen te vereenvoudigen en efficiënter te maken, werd de financieringsvereniging Fingem geïntegreerd in Intergem, behoudens de productie-activiteiten voor hernieuwbare energie, die zijn opgenomen in de nieuwe maatschappij Zefier.

In de eigen organisatie zijn belangrijke stappen gezet om vanaf 1 juli 2018 de werkmaatschappijen Eandis System Operator en Infrac te integreren in Fluvius. De idee van een fusie is stelselmatig gegroeid uit de vaststelling dat op vele terreinen samenwerking tussen beide organisaties loont. Beide zijn actief in quasi dezelfde regelgevende context en de uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden zijn identiek.

Ook de Vlaamse regering is er van overtuigd dat schaalvergroting tussen nutsbedrijven, zeker met een zelfde waaier aan activiteiten, moet kunnen leiden tot meer operationele en financiële efficiëntie en dus uiteindelijk tot lagere prijzen voor de eindconsument. In die context durven we onze Vlaamse beleidsmakers oproepen tot een debat over de kerntaken en over multi-utility, zoals ook aangekondigd bij de start van de legislatuur.

De fusie tussen Eandis en Infrac in Fluvius verbindt kennis en vakmanschap op vlak van multi-utility, ruimer dan elektriciteit en aardgas, en genereert potentiële win-win-situaties, met tal van opportuniteiten. De klantenservice kan nog verbeteren doordat het geheel van aansluitingen van nutsvoorzieningen sneller en goedkoper kan. Het biedt mogelijkheden voor het slimmer uitlezen, aanpassen en koppelen van meetinstallaties, terwijl de interactie met de klant beheersbaar is vanuit één organisatie. Een meer doorgedreven visie en verantwoordelijkheidszin voor een duurzaam beheer van de ondergrond leidt tot doorgedreven synergie als katalysator voor minder hinder en minder kosten voor nutsvoorzieningen op het openbaar domein. Er is bovendien een geïntegreerde aanpak mogelijk van beschermde sociale klanten.

Want de strijd tegen energie-armoede blijft onze aandacht opeisen en ondanks alle inspanningen de afgelopen jaren, blijft het een hardnekkig fenomeen in Vlaanderen. We willen daarbij de samenwerking die werd uitgebouwd met de plaatselijke OCMW's verder ontwikkelen met de gemeenten. Want de sociale en maatschappelijke looplijnen die lokaal bestaan, zijn het beste geplaatst om noden en mogelijkheden correct in te schatten, zodat maatwerk kan worden geleverd. Ook met andere stakeholders, zoals

armoedeverenigingen, zullen initiatieven worden ontplooid.

Het energiesysteem is zonder enige twijfel onderdeel van het sociaal-economische, maar ook van het ecologische weefsel. Duurzaamheid en klimaatbewustzijn zijn in ons beleid ingebakken en onze inspanningen voor milieu en klimaat worden ook in 2018 aangehouden en versterkt. De lokale besturen, de aandeelhouders van Intergem, zijn de bevoorrechte partners om dit beleid in de praktijk om te zetten. Naast de initiatieven die we in deze context zelf ontwikkelen, zijn we ook prominent aanwezig in de werking van de verschillende burgemeestersconvenanten, waar we samen met andere partners de

milieudoelstellingen 2020 en nadien 2030 met de gemeenten mee willen helpen realiseren.

Binnen dat milieu- en verbruiksbewustzijn wordt de komst van de digitale meter als belangrijk ervaren. 2018 wordt een voorbereidingsjaar voor de uitrol van deze digitale meter vanaf 2019. De voorbereidingen hebben te maken met de aanbestedingsprocedures, met de logistieke keten rond de digitale meter en met de uitbouw van de nodige informatica-ondersteuning voor de verwerking van de data. Data die alsmaar meer aan belang winnen, want meten is weten en dat kan een gedegen basis vormen voor de broodnodige gedrags- en verbruiksverandering van ons allen.

Beste lezer,

Distributienetbeheer is vandaag een snel-trein geworden met veel boeiende facetten, ingrijpende uitdagingen, boeiende perspectieven en dit tegen een achtergrond van een ingrijpende energietransitie. Het is geen sinecure om permanent een vinger aan de pols te houden, maar we kunnen een beroep doen op de knowhow en de inzet van gespecialiseerde medewerkers in onze werkmaatschappij. Specialisten in alle geledingen van Eandis, Infrax en dus straks in Fluvius staan ons bij met raad, met acties en met informatie. Daarmee wordt nog maar eens het belang onderstreept van een samenwerkingsmodel zoals we dat in het distributienetbeheer decennia lang hebben ontwikkeld. De dank van onze bestuurders en van mezelf gaat

dan ook uit naar deze vele medewerkers en naar onze steden en gemeenten. Ik ben er van overtuigd dat we door verder samen te werken onze dienstverlening op vlak van nutsvoorziening kunnen garanderen en uitbouwen, ook voor volgende generaties.

Piet Buyse
Voorzitter

Voorstelling van de distributienetbeheerder

Identiteit

Benaming	Intercommunale Vereniging voor Energieleveringen in Midden-Vlaanderen – afgekort tot Intergem
Rechtsvorm	Opdrachthoudende vereniging
Ondernemingsnummer	BE 0220.764.971 RPR Gent, afdeling Dendermonde
Maatschappelijke zetel	Administratief Centrum, Franz Courtensstraat 11, 9200 Dendermonde
Secretariaat	Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle
Oprichting	Opgericht als samenwerkende vennootschap op 15 september 1980 na machtiging bij koninklijk besluit van 14 augustus 1980 – Belgisch Staatsblad van 23 september 1980. Oprichtingsakte – Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 14 mei 1981 nr. 936-5.
Statuten	Goedgekeurd bij koninklijk besluit van 5 december 1980 - Belgisch Staatsblad van 25 februari 1981. Omgevormd tot een opdrachthoudende vereniging door de Algemene Vergadering in buitengewone zitting van 6 november 2003. Overneming van gedeelte IGAO vanaf 1 januari 2009 Statutenwijziging (verschuiving van de einddatum naar 9 november 2019) door de Algemene Vergadering in buitengewone zitting van 10 december 2015 (notarieel verleden op 18 december 2015) –Laatst gewijzigd door de Algemene Vergadering in buitengewone zitting van 14 december 2017 - Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 16 februari 2018, nr. 18033414 – Goedkeuring bij ministerieel besluit van 28 maart 2018.

Contactmogelijkheden

Hoe kunnen we jou helpen? Altijd in uw buurt!

! Dringende oproepen (7/7 - 24/24)

- **Gasreuk** **0800 65 0 65**
Hier kun je een gasreuk melden. Deze oproepen worden prioritair behandeld. Dit is een gratis nummer.
- **Storingen en defecten** **078 35 35 00**
Op dit nummer kun je terecht met meldingen over storingen of defecten op het elektriciteits- of aardgasnet. Je betaalt het zonale tarief.
- **Mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis**
kunnen een gasreuk, storingen en defecten melden via sms-codebericht; **8635**
meer info op www.eandis.be/spraakofgehoorstoornis.

☎ Algemeen nummer (zonaal tarief)

- Werkdagen 8 - 20 uur **078 35 35 34**
zaterdag 9 - 13 uur

🏠 Klantenkantoren

- Alle adressen en openingstijden van onze 25 klantenkantoren vind je op www.eandis.be/klantenkantoren.

🌐 Website

Alles weten ...

Van aansluitingen tot meterstanden en tips voor energiebesparing: snel en makkelijk

via www.eandis.be

➡ Volg ons!

👉 Hulp bij de hand: 4 energieke webtools maken het je makkelijk

Deelnemers

23 gemeenten

Gemeente	Elektriciteit	Aardgas
Aalst	✓	✓
Affligem	✓	✓
Bever	✓	✓
Beveren	✓	✓
Brakel	✓	✓
Buggenhout	✓	✓
Denderleeuw	✓	✓
Dendermonde	✓	✓
Erpe-Mere	✓	✓
Geraardsbergen	✓	✓
Haaltert	✓	✓
Hamme	✓	✓
Herzele	✓	✓
Kruikebe	✓	✓
Lebbeke	✓	✓
Lierde	✓	✓
Ninove	✓	✓
Sint-Gillis-Waas	✓	✓
Sint-Niklaas	✓	✓
Stekene	✓	✓
Temse	✓	✓
Waasmunster	✓	✓
Zottegem	✓	✓

Distributiegebied

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter

Piet Buyse – *Dendermonde*

Ondervoorzitter

David Coppens – *Aalst*

Leden

Cyntia Braems – *Zottegem*

Erwin Franceus – *Geraardsbergen*

Ernest Smet – *Beveren*

Kris Van Duyse – *Stekene*

Lid met raadgevende stem

Henk Verhofstadt – *Bever*

Secretaris

Paul Lauwers

Vertegenwoordiging Eandis

David Termont

Walter Van den Bossche

Luc Neefs

Lode Vanhee

COMMISSARIS

Ernst & Young, bedrijfsrevisoren BV CVBA,
vertegenwoordigd door Paul Eelen

REGIONAAL BESTUURSCOMITE NOORD

Voorzitter

Piet Buyse – *Dendermonde*

Ondervoorzitter

Kris Van Duyse – *Stekene*

Leden

Dirk De Ketelaere – *Kruibeke*
Eric De Keyzer – *Sint-Gillis-Waas*
Renaat Decorte – *Waasmunster*
Geert Hermans – *Buggenhout*
Mike Nachtegael – *Sint-Niklaas*
Ernest Smet – *Beveren*
Willy Van Gucht – *Lebbeke*
Freddy Verbeke – *Temse*
Herman Vijt – *Hamme*

Secretaris

Gerry Van Gasse

Vertegenwoordiging Eandis

Pieter Christiaensen
Christoph De Vos
Wim Foubert
Paul Lauwers
Johan Maes
Karine Mees
Luc Neefs
Marc Spelier
David Termont
Walter Van den Bossche

REGIONAAL BESTUURSCOMITE ZUID

Voorzitter

Dirk Janssens – *Erpe-Mere*

Ondervoorzitter

Erwin Franceus – *Geraardsbergen*

Leden

Cyntia Braems – *Zottegem*
Marleen Buydens – *Denderleeuw*
David Coppens – *Aalst*
Walter De Mezel – *Herzele*
Denise De Paepe – *Affligem*
Cyriel De Schutter – *Haaltert*
Luc Deneyer – *Bever*
Mirella Limpens – *Brakel*
Rudy Mortier – *Lierde*
Corinne Vanbelle – *Ninove*

Secretaris

Isabel Van Cutsem

Vertegenwoordiging Eandis

Thierry Buffel
Christoph De Gendt
Danny Debeule
Paul Lauwers
Kris Paternoster
Marc Spelier
David Termont
Walter Van den Bossche
Pascal Van Wesemael
Lode Vanhee

Verslag van de Raad van Bestuur

Inleiding

Overeenkomstig de wettelijke, decretale en statutaire bepalingen brengen wij u verslag uit over de activiteiten van Intergem tijdens het boekjaar 2017.

In het activiteitenverslag vindt u de belangrijkste gebeurtenissen en evoluties van het voorbije jaar.

In 2017 werd een brede consensus gevonden voor een verregaande samenwerking in de toekomst tussen, en zelfs een volledige integratie van de beide werkmatschappijen die in Vlaanderen actief zijn: Eandis System Operator en Infrax. Alle betrokken aandeelhouders van beide groepen, dit zijn de distributienetbeheerders uit zowel de Eandis Economische Groep (zoals Intergem) als uit de Infrax-groep, hebben reeds in 2017 hun principiële goedkeuring gegeven aan het voorgenomen integratietraject. Momenteel wordt de integratie uitgewerkt en is de fusie gepland op 1 juli 2018. De schaalvergroting moet leiden tot een verhoging van de efficiëntie en belangrijke operationele kostenbesparingen. De steun vanuit het Vlaamse beleidsniveau is een belangrijk element voor het welslagen van deze integratie-operatie.

Intussen werd verder gewerkt aan een flexibel distributienet om de energiestromen zo efficiënt mogelijk te beheren in het kader van de ontwikkelingen waarbij de totstandkoming van een gedecentraliseerd elektriciteitssysteem met een groot aandeel hernieuwbare energieopwekking op middellange termijn de grote uitdaging vormt.

Nadat de Vlaamse regering vorig jaar een beslissing nam over de invoering van de digitale meters werd begin 2018 een aantal regels vastgelegd onder meer inzake de functionaliteiten en de privacyvereisten. De eigenlijke uitrol zal van start gaan vanaf 2019. De digitale meter zal gefaseerd worden geplaatst, eerst bij nieuwbouw of grondige

renovatie en bij specifieke klantengroepen zoals eigenaars van zonnepanelen of budgetmeterklanten.

In 2017 werden voorbereidingen getroffen voor de ombouw van laag- naar hoogcalorisch aardgas. Het gaat in het Eandis-werkingsgebied om 860 000 klanten. De aanpassingen zullen verlopen over verschillende jaren.

Omwille van de milieuproblematiek zijn er hoge toekomstverwachtingen omtrent het gebruik van warmte als alternatief voor niet-fossiele brandstoffen. In de loop van vorig jaar beslisten 75 gemeenten (werkingsgebied Eandis) tot een volledige beheersoverdracht, waarbij zij voor de activiteit warmte toetraden tot hun respectieve DNB. Daarnaast opteerden 14 gemeenten, die de eigendom van de warmtenetten wensten te behouden, tot een beheersoverdracht die beperkt is tot de uitbouw en de exploitatie.

Intergem investeerde in 2017 bruto circa 42,48 miljoen euro, waarvan 29,20 miljoen euro voor elektriciteit en 13,28 miljoen euro voor aardgas.

Zoals tijdens vorige jaren ondersteunt Intergem de initiatieven van de Vlaamse regering op het vlak van energiezuinige investeringen. Sinds maart 2017 is er nu ook een aanbod voor collectieve renovatieprojecten, waarbij samengewerkt wordt met projectbegeleiders. Ook de totaalrenovatie wordt aangemoedigd: bij combinatie van verschillende energiebesparende ingrepen kan bovenop de bestaande premies een extra-bonus worden uitgekeerd. Sinds einde vorig jaar werd een BENO-pas ingevoerd.

Bij de aanleg van nieuwe openbare verlichting wordt voortaan (nagenoeg) uitsluitend ledverlichting geplaatst. De technologie voldoet intussen aan de juiste technische en economische voorwaarden. Steden en gemeenten

kunnen kiezen uit een uitgebreid aanbod van verschillende ledverlichtingstoestellen.

De financieringsvereniging Fingem en Intergem beslisten in december 2017 tot een splitsing door overneming waarbij de participaties van Fingem in Publigas en Publi-T (en zo onrechtstreeks in respectievelijk Fluxys en Elia) vanaf 2018 werden overgeheveld naar Intergem. De participaties in hernieuwbare projecten kwamen terecht bij het nieuw opgerichte Zefier cvba.

Wat Intergem betreft zijn er geen vermeldingen genoteerd met betrekking tot het verkrijgen van eigen aandelen. Er is geen verwerving van aandelen van de moedervernootschap of door een dochtervennootschap.

De vereniging heeft geen bijkantoren.

Tevens leggen wij u de jaarrekening voor, afgesloten per 31 december 2017. De balans sluit af met een totaal van 943 170 640,22 euro ten opzichte van een vergelijkbaar cijfer van 1 034 430 679,58 euro voor het boekjaar 2016. De aan de deelnemende gemeenten uit te keren winst bedraagt 17,78 miljoen euro waarvan 10,21 miljoen euro voor elektriciteit en 7,57 miljoen euro voor aardgas.

De volledige jaarrekening is opgenomen in het 'Financieel verslag' dat op eenvoudige aanvraag verkrijgbaar is via intercommunales@eandis.be.

Eandis System Operator doet een beroep op het publieke spaarwezen. De relevante wet- en regelgeving is dan ook van toepassing op de vennootschap. Ook werkt Eandis conform de regels inzake marktmisbruik.

De distributienetbeheerders/aandeelhouders staan gezamenlijk borg voor de obligaties en aanverwante schuldinstrumenten die Eandis System Operator sinds 2010 uitgaf. Deze schuldinstrumenten zijn genoteerd op de beurs van Luxemburg, Euronext Brussel en op de Open Market Frankfurt.

In 2017 deed Eandis System Operator geen nieuwe uitgiftes onder haar bestaande Euro Medium Term Note-programma (EMTN) voor de uitgifte van internationaal geplaatste obligaties.

Op 23 juni 2017 heeft Eandis System Operator een retail-obligatie uitgegeven en geplaatst bij het brede beleggers-publiek in België. Het ging om een opgehaald bedrag van 200 miljoen euro, met een looptijd van 8 jaar (vervaldag op 23 juni 2025) en een jaarlijkse bruto couponvergoeding van 2,000%. De obligatie 2017-2025 werd aangeboden in coupures van 500 euro. Ze staat genoteerd op Euronext Brussel.

Sinds 2011 heeft Eandis een langetermijnkredietrating bij het ratingbureau Moody's Investors Service (Moody's). De rating van Eandis System Operator situeert zich sinds 14 december 2016 op A3 met stabiele vooruitzichten en bleef in 2017 ongewijzigd.

Het Duitse ratingagentschap Creditreform Rating AG (Creditreform) kende op 18 januari 2017 een A+-rating met stabiele vooruitzichten toe aan Eandis System Operator. De A+-rating is vooral ingegeven door het strategisch belang van Eandis voor Vlaanderen, het lage risicoprofiel en de hoge waarschijnlijkheid van ondersteuning vanuit de regionale overheden.

De Raad van Bestuur
15 maart 2018

Marktwerving

Decreet lokaal bestuur

Op voorstel van het Vlaamse Parlement, besliste de Vlaamse Regering tot bekrachtiging en afkondiging van het decreet over het lokaal bestuur op 22 december 2017. Samengevat beoogt het decreet:

- de verdere integratie van het OCMW in de gemeente
- de hervorming en vereenvoudiging van het bestuurlijk toezicht
- het bijsturen van de regels over de beleids- en beheerscyclus
- het bijsturen of verstrengen van een aantal regels rond intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en hun filialen
- alle organieke regels over de gemeente, het OCMW en het intergemeentelijk samenwerkingsverband logisch en gestructureerd in één decreet onder te brengen
- organieke regels verder te vereenvoudigen, te dereguleren en digitaal vriendelijker te maken
- meer ruimte voor lokale autonomie, lokaal maatwerk en lokale daadkracht genereren om zo de dienstverlening te verbeteren.

Het voormalig Decreet Intergemeentelijke Samenwerking (DIS) werd geïntegreerd in titel 3 van het nieuwe decreet lokaal bestuur (art. 388 tot art. 473). De wijzigingen ten opzichte van het DIS betreffen onder meer de modaliteiten tot uittreding naar aanleiding van een fusie van gemeenten,

de bepaling van het aantal bestuurders, de mogelijkheid tot het aanstellen van onafhankelijke bestuurders, maximum twee derde van de bestuurders is van hetzelfde geslacht, de mogelijkheid om in functie van het faciliteren tussen de Raad van Bestuur en de deelnemers een Algemeen Comité op te richten, de begrenzing van de presentiegelden tot het niveau in de gemeenteraden en dus niet langer voor de prestaties van de RBC-leden.

Als overgangsregeling wordt voorzien dat, niettegenstaande 2018 een verkiezingsjaar is, opdrachthoudende verenigingen binnen de energiesector statutenwijzigingen kunnen doorvoeren in de loop van 2018 indien het een vereenvoudiging van het distributienetbeheer betreft of met betrekking tot de samenstelling en benoeming van bestuurders. Ook is specifiek voor DNB's en mits bepaalde voorwaarden, een verschuiving van de einddatum mogelijk van 9 november 2019 naar 1 april 2019.

In dat kader werden statutenwijzigingen opgemaakt en aan de deelnemers bezorgd, met het oog op het nemen van de nodige beslissingen voor de Algemene Vergadering van 21 juni 2018.

Naar continuïteit in de DNB-tarieven

Op tarifair vlak kondigt het jaar 2018 zich voor de Vlaamse DNB's, zoals Intergem, aan als een jaar van continuïteit. De tariefperiode 2017-2020 gaat dan haar tweede jaar in en wordt verdergezet op basis van de gekende tariefprincipes.

Intergem zal via haar werkmaatschappij in 2018 verdere stappen zetten in de voorbereidingen voor de omschakeling in de nabije toekomst naar een distributienettarief dat geheel of gedeeltelijk gebaseerd is op de capaciteit. De Vlaamse distributiesector is er immers van overtuigd dat een dergelijk tarief, dat uitgaat van het door een verbruiker gevraagde vermogen in plaats van het loutere verbruik in kWh, een betere weerspiegeling vormt van wat vandaag in feite voor een DNB de kosten veroorzaakt. Intergem zal vanuit haar specifieke rol en jarenlange expertise het gesprek

met de energieregulator VREG blijven aangaan om te komen tot een voor alle betrokkenen aanvaardbaar en voldragen capaciteitstarief.

Ook inzake de analyse van objectiveerbare verschillen tussen verschillende distributiegebieden in Vlaanderen (bijvoorbeeld tussen stedelijke en landelijke gebieden) zal Intergem input leveren aan de regulator en de gefundeerde belangen van haar aandeelhouders blijven verdedigen. Tenslotte zal Intergem zich voorbereiden op de door de energieregulator aangekondigde integratie van kwaliteitsprikkels in de tariefmethode. Intergem heeft de ambitie om op dit vlak de beste scores te behalen, zodat er een positieve tarifaire impact kan ontstaan, waar de eindconsument kan van profiteren.

Hervorming financieringsverenigingen (FIV) en Intermixt

De financieringsverenigingen zijn intergemeentelijke dienstverlenende verenigingen die nauw verbonden zijn met de DNB's. Hun hoofdactiviteit is de financiering van de gemeentelijke participaties in de energiesector, meer bepaald de participaties in elektriciteitstransmissiebeheerder Elia en gastransportonderneming Fluxys en in projecten van hernieuwbare energie.

Binnen de hertekening van de energiesector in Vlaanderen was ook de geplande opsplitsing van de FIV aan de orde. In juni 2017 werd goedkeuring gegeven aan de voorgestelde principes tot herstructurering van de Vlaamse FIV en de stopzetting van Intermixt vanaf 2018, als federale stichting van openbaar nut. De FIV dienden individueel te beslissen om de belangenbehartiging in Publigas en Publi-T over te

dragen naar de DNB's en de groene productieactiviteiten onder te brengen in een nieuwe vereniging met name Zefier.

De gemeenten ontvingen hierover de nodige documentatie en tijdens de informatiesessies van Intergem in september 2017 werd hierover uitvoerig toelichting verstrekt door zowel Fingem als door Intergem.

Op de respectieve Buitengewone Algemene Vergaderingen in december 2017 verklaarden de meeste FIV zich akkoord met deze hertekening. Uitgezonderd IKA (distributiegebied Iveka) waar voorlopig geen consensus werd gevonden. De vergadering werd geschorst met voortzetting op 27 maart 2018.

Invoering digitale meter

Op 3 februari 2017 heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen over de invoering van de digitale meters in Vlaanderen vanaf 2019. Daarbij werd het brede kader vastgesteld en de krijtlijnen uitgezet wat betreft de functionaliteiten van de meter, welke rollen door wie moeten opgenomen worden, op welke manier met de data uit de digitale meters dient te worden omgegaan en op welke manier de uitrol zal verlopen...

Die uitrol zal gefaseerd gebeuren bij nieuwbouw of grondige renovatie, bij eigenaars van zonnepanelen en bij budgetmeterklanten. De invoering van de digitale meter is een cruciale en noodzakelijke stap in de energietransitie.

Op 9 februari 2018 besliste de Vlaamse Regering over een ontwerp van decreet met het oog op de organisatie van de uitrol en het beheer van de digitale meters in Vlaanderen en de daaruit vloeiende data. In dit ontwerp worden de regels vastgelegd over onder meer:

- de rol van de DNB's en de databeheerder
- het recht op compensatie. Gedurende 15 jaar wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie-installaties tot en met 31 december 2020 en voor nieuwe installaties vanaf 1 januari 2021 een alternatief compenserend systeem aangekondigd om investeringen in zonne-energie rendabel te houden.

Intussen zijn Eandis en Infrax samen gestart met de voorbereiding van de uitrol. Op 15 februari 2018 werden de namen van de producenten van de Vlaamse digitale meters bekendgemaakt.

Via een wijziging van het Energiebesluit op 23 februari 2018 heeft de Vlaamse regering de functionaliteiten vastgesteld voor de digitale meter. Deze wijzigingen omvatten onder meer:

- de lijst van functionaliteiten van de digitale E-meter (welke frequentie voor registratie, geleverde spanning in volt weergeven, en voor driefasige aansluitingen de spanning per fase, kan in voorafbetalingsmodus werken...)
- uitlezing via een gebruikerspoort (P1-poort waarop ook applicaties van derden kunnen worden aangesloten), waarbij gegevens op secondebasis beschikbaar zijn (actueel actief vermogen, actuele meterstanden in kWh, geldende gebruiksperiode, kwaliteit E-levering...)
- een snelle gebruikerspoort (S1-poort) die aan een hogere snelheid gegevens kan ter beschikking stellen, waardoor de meter veel toekomstbestendiger wordt. Indien de techniek het toelaat, mogen de beide poorten (P1 en S1) in één poort worden samengevoegd
- de communicatiefaciliteiten van de meter, E-meter als communicatiemodule voor andere gekoppelde (sub)meters (bv. aardgas)

- informatie over openstaande saldo in budgetmetermodus, de uitbreiding van de betalingsmogelijkheden
- aansluitingsmogelijkheid van een in-home-display bij de klant. Bij budgetmeterklanten kan de DNB – in bepaalde omstandigheden – verplicht worden om zo'n display te voorzien...

Er wordt geopteerd voor een eenvoudige universele standaard digitale meter, ook voor gezinnen met betalingsmoeilijkheden. De digitale budgetmeter ziet er dus exact hetzelfde uit als een gewone digitale meter. Met de digitale meter zal ook voorafbetaling mogelijk zijn. Dat is essentieel om de digitale meter als budgetmeter in te zetten. Op een display in hun huis en via verschillende media (sms, website, telefoon, apps...) zullen gebruikers makkelijk hun openstaand saldo, hun betaalplan en hun gebruik (in euro en in kWh) kunnen raadplegen. Voor de digitale meter voor aardgas gelden grotendeels dezelfde voorwaarden. Die zal ook kunnen communiceren met de digitale meter voor elektriciteit.

Tal van vragen en antwoorden rond de digitale meter zijn terug te vinden op de website: www.digitalemeter.be.

Oplaaainfrastructuur voor elektrische voertuigen

Eandis faciliteert, in opdracht van de DNB's, de plaatsing van oplaadinfrastructuur voor elektrische voertuigen en dit in het kader van de Vlaamse openbaredienstverplichting. Dat programma, Clean Power for Transport (CPT), loopt van 2016 tot 2020 en omvat de installatie van 2 500 dergelijke laadpalen (5 000 oplaadpunten) in Vlaanderen. Daarnaast zullen ook nog laadpalen geplaatst worden volgens het principe 'paal volgt wagen'.

Eandis en Infrax hebben hiertoe een CPT-plan opgemaakt en toegelicht aan de gemeenten met onder meer:

- een situeringsplan per gemeente om de laadinfrastructuur optimaal te integreren
- de opmaak van een databank en de meldingsplicht om de laadpalen in kaart te brengen en beschikbaar te stellen van de gebruikers
- een loketfunctie waar de gebruikers zich kunnen aanmelden voor het principe 'paal volgt wagen' als er geen openbare laadpaal beschikbaar is binnen de 500 m
- de aanbesteding van de laadpalen: de eerste aanbesteding betrof 750 laadpalen in 2017
- de uitrol van de laadpalen.

Via een aanbesteding werd een commerciële partij aangesteld die in concessie instaat voor de levering, plaatsing en uitbating van de laadpalen. Op 10 mei 2017 werd de 1ste laadpaal symbolisch ingehuldigd in Oostende.

Eandis plaatst ook op eigen terreinen laadpalen en promoot op actieve wijze volledig elektrische en plug-in hybride voertuigen voor de eigen vloot. Er wordt ook ingezet op CNG-mobiliteit.

Melding zonnepanelen voor lokale energieproductie

Het Vlaamse elektriciteitsnet is in volle verandering. Dat heeft ook gevolgen voor het beheer ervan. Waar technici van Eandis vroeger altijd perfect wisten waar precies stroom op het net werd geplaatst, is dat met de vele aangesloten zonnepanelen een stuk ingewikkelder geworden. Niet alle installaties worden immers door de eigenaars bij de DNB's aangemeld. Dat kan voor veiligheidsproblemen zorgen bij onverwachte werken aan het distributienet. Een hoge concentratie aan zonnepanelen in één buurt heeft ook een invloed op de spanningskwaliteit in dat gebied. Daarom is het cruciaal dat de DNB weet waar er overall zonnepanelen worden aangesloten op het net. Aanmelden is dus niet alleen verplicht omwille van een correcte netvergoeding, het is ook echt belangrijk voor de goede werking van het distributienet. Wie dat niet doet, betaalt geen prosumentenvergoeding en pleegt dus bovendien energiefraude (zie verder).

Sinds 1 juni 2017 geldt een aantal strengere regels voor het aanmelden van zonnepanelen. De DNB's zijn voortaan decretaal verplicht niet-aangemelde installaties in hun werkgebied actief op te sporen. Installateurs van zonnepanelen moeten lijsten van de door hen geplaatste installaties aan de DNB's overmaken. Aan eigenaars die hun panelen niet binnen een redelijke termijn bij hun DNB aanmelden kan een boete worden opgelegd.

Wie zonnepanelen installeerde vóór juni 2015 en groenestroomcertificaten ontvangt, is sowieso in orde. Wie die niet heeft en zijn zonnepanelen nergens op

de energiefactuur vermeld ziet, voert best een extra controle uit. Dat kan nu makkelijk via de website www.eandis.be/zonnepanelenmelden.

Actieplan Energiefraude

Ingevolge wijzigingen in het Energie-decreet, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 24 februari 2017, werd het voorkomen, opsporen en vaststellen van energiefraude sinds 1 april 2017 een openbaredienstverplichting voor de DNB's. Het gaat dan onder meer om het frauderen met de aansluiting van een elektriciteitsmeter en het omzeilen van de meter. Je hebt ook mensen die foute informatie doorgeven bij het aanvragen van premies, waardoor ze steun krijgen waar ze geen recht op hebben. Ook het niet aanmelden van zonnepanelen, wordt beschouwd als energiefraude. Wie zijn panelen niet correct registreert, betaalt bijvoorbeeld geen prosumentarief en pleegt zo ook fraude.

Op 26 januari 2018 heeft de Vlaamse Regering definitief de procedure vastgelegd die de netbeheerders moeten volgen om energiefraude te voorkomen, te detecteren, vast te stellen en te bestraffen. Na de invoering van het besluit kan het Vlaams Energie Agentschap (VEA) – vermoedelijk vanaf april 2018 – de boetes innen. Die boetes kunnen oplopen van 150 tot 20 000 euro. De opbrengst van de boetes komt terecht in het Energiefonds, dat dient om de schulden verder weg te werken en de omslag naar hernieuwbare energie mee te financieren.

Ombouw laag- naar hoogcalorisch aardgas

Door de nakende uitputting van de voorraden laag-calorisch aardgas uit Nederland en de steeds frequenter wordende aardbevingen in het winningsgebied, heeft de Nederlandse overheid de definitieve stopzetting van de export van laagcalorisch aardgas aangekondigd tegen 2029.

De overgang naar hoogcalorisch aardgas vereist een beperkt aantal aanpassingen aan de netinfrastructuur. De impact voor de aardgasgebruikers zelf is mogelijks groter. 1,6 miljoen aardgasklanten moeten overschakelen, waarvan 860 000 klanten op het Eandis-grondgebied. Bij 320 000 klanten is interventie aan de meter nodig, voor de overige 540 000 netgebruikers is een drukaanpassing in de cabine nodig.

Vanuit Gas.be (Vereniging van Belgische transport- en distributienetbeheerders van aardgas – voorheen KVBG) wordt een technische ombouwstudie uitgevoerd. Er is nood aan een inventaris van de toestellen die moeten worden omgebouwd of vervangen. De omvang van de ombouwoperatie is zeer ruim, maar er zouden voldoende middelen (installateurs) beschikbaar zijn om de operatie te realiseren mits een voorafgaandelijke opleiding en goede coördinatie. Een langetermijnplanning werd opgemaakt.

Om de organisatie van de controles op aardgastoestellen te ondersteunen, voorziet Fluxys in een LH-fonds (LH: laagcalorisch-hoogcalorisch). Er werd een overeenkomst LH-conversie opgemaakt vanuit Fluxys, samen met de netbeheerders en Gas.be. Daarin zijn de praktische afspraken voor de doelstelling, de besteding en het beheer van het fonds opgenomen.

Nieuwe wetgeving rond onafhankelijkheid commissaris

De plenaire vergadering van de Kamer had op 24 november 2016 het 'Wetsontwerp tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren' goedgekeurd. Die wetgeving is in werking getreden per 1 januari 2017. De nieuwe wet is het sluitstuk van een door de Europese Commissie gelanceerde audithervorming die in 2014 resulteerde in een verordening en een richtlijn.

De bedoeling van Europa was om via diverse maatregelen de onafhankelijkheid van de auditor te versterken en zodoende de kwaliteit en het informatiegehalte van de controleverslagen en de betrouwbaarheid van de jaarrekeningen te verhogen, in het belang van alle stakeholders. EY bedrijfsrevisoren heeft Eandis formeel ingelicht over hun onafhankelijkheid in de uitvoering van hun mandaat van commissaris bij Eandis System Operator en de DNB's.

Algemeen beleid

Statutenwijzigingen

Naar aanleiding van de niet-realiserende fusie tot Eandis Assets bleven voor de zeven DNB's hun recentste door de toezichthoudende overheid goedgekeurde statuten (voor Intergem op 11 december 2014) van toepassing. Die waren echter niet meer volledig actueel en vereisten enkele aanpassingen, zoals beslist door de Algemene Vergadering van juni 2017. Het betreft onder meer aspecten rond:

- de doelwijziging die, op aangeven van de VREG, rekening houdt met de injectie-activiteit (bi-directionaliteit) en de precisering omvat over de aankoop en levering van energie in het kader van de openbare dienstverplichtingen en de activiteit warmtenetten
- de gesolidariseerde uitbouw van de activiteit warmte in alle Vlaamse gemeenten, de creatie van aandelen, winstbewijzen en een aangepaste winstverdeling, alsook een mogelijk terugnamerecht van de beheersoverdracht door de gemeente
- de mogelijkheid tot toetreding van een 'publiekrechtelijke rechtspersoon/-vereniging waarin de deelnemende gemeenten participeren', zoals decretaal voorzien
- de mogelijkheid om uittredingen van gemeenten te realiseren in het kader van een gebiedsuitwisseling, mits de betrokken gemeenten en de opdrachthoudende verenigingen daarmee instemmen en afspraken hebben over de modaliteiten tot uitvoering ervan.

Warmteactiviteiten

De Raad van Bestuur van Intergem heeft in maart 2017 aan de gemeenten een vrijblijvend aanbod gericht om een beheersoverdracht te realiseren voor de warmteactiviteiten op hun grondgebied, waarvoor zij het initiatief nemen.

Omdat het recht op Vlaamse en/of Europese subsidies, onder meer in het kader van stadsvernieuwingprojecten, vaak het eigenaarschap van de warmtenetten impliceert, kan een gemeente opteren om aan Intergem enkel de ontwikkeling, de aanleg en de exploitatie van de warmtenetten toe te vertrouwen en de eigendom van de warmtenetten te behouden. Als de gemeente op een later tijdstip opteert om de warmtenetten te verkopen, geldt een voorkeepsrecht in hoofde van de opdrachthoudende vereniging om deze warmtenetten aan te kopen tegen boekwaarde. Het staat de gemeenten ook vrij om eventueel later pas een beslissing te nemen tot beheersoverdracht.

Steden en gemeenten kunnen dus zelf volledig vrij de keuze maken om al dan niet gedeeltelijk een beroep te doen op de diensten van Eandis of Infracore om de activiteit rond warmtenetten te coördineren of uit te baten. Ze kunnen vanzelfsprekend ook beslissen om helemaal niet op één van de aangeboden opties in te gaan. Welke beslissing een gemeente ook neemt, ze is altijd herroepbaar mocht de lokale situatie of de markt rond warmtenetten veranderen.

Bovendien blijft de vrije markt spelen. Gemeenten behouden immers altijd het recht om private spelers, die daar om verzoeken, toestemming te geven op hun grondgebied warmtenetten te ontwikkelen. En ook Eandis zelf ondersteunt de vrije markt vermits bij de realisatie van projecten steeds wordt gewerkt met aanbestedingen en dus met privépartners.

Garantiestelling retailobligatielening

In juni 2017 heeft Eandis een retailobligatie van 200 miljoen euro uitgegeven, die erg goed werd ontvangen door de investeerders in België. Deze nieuwe obligatie heeft een looptijd van 8 jaar (tot 23 juni 2025) met een vaste coupon van 2,00%. De opgehaalde fondsen worden hoofdzakelijk gebruikt voor de herfinanciering van de obligatie (2010-2017, 4,00% coupon, 150 miljoen euro) die op vervaldag kwam en werd terugbetaald op 23 juni 2017. Reeds in april 2017 stemde de Raad van Bestuur van Intergem hiermee in en gaf akkoord voor haar borgstelling, samen met de andere DNB's, elk in verhouding tot hun participatie in het kapitaal van Eandis System Operator cvba.

Sanering klantencabines aardgas

De saneringskosten van klantcabines met bouwjaar vanaf 2003 en met een capaciteit van $\geq 300 \text{ m}^3(\text{n})/\text{h}$ zijn momenteel ten laste van de klant. Dat gebeurt via een éénmalige tussenkomst bij sanering van de cabine. Volgens de VREG lijkt het onlogisch dat de DNB eigenaar en exploitant is van de klantcabines en het de DNB is die het optimale vervangingsmoment van de klantcabine bepaalt. De VREG merkte tevens op dat de werkwijze van Eandis verschilt met de werkwijze van Infrax, waar de saneringskosten ten laste zijn van de DNB.

Daarom heeft Intergem beslist om de saneringskost van klantcabines ten laste te nemen, tenzij het uitzonderlijke saneringskosten betreft die worden veroorzaakt door de klant. De financiële impact (investeringskosten) bedraagt ± 17 miljoen euro voor alle DNB's tussen 2035 en 2050, waarvan 1,21 miljoen euro voor Intergem, te verrekenen in het distributienettarief.

Verkoop deel site 'Elektriciteitsstraat Mechelen'

De stad Mechelen maakt een masterplan op ter ontwikkeling van een nieuw stadsdeel ter hoogte van enerzijds het Rode Kruisplein, Keerdok, Zwemdok en Park, gelegen ten zuiden van de Dijle en anderzijds het oostelijk deel van de site 'Elektriciteitsstraat', gelegen ten noorden van de Dijle. Iverlek is op deze site volledig eigenaar van een perceel grond waarop het infragebouw staat en samen met de andere DNB's in onverdeeldheid voor de rest.

Iverlek heeft beslist om, op verzoek van de stad Mechelen, mee te gaan in deze stadsontwikkeling door enerzijds een kosteloze grondafstand voor een oppervlakte van iets meer dan 40 are te doen aan de stad Mechelen, op voorwaarde dat de kosten voor de ontwikkeling niet te dragen zijn door de eigenaar (Iverlek) en anderzijds in de mogelijke verkoop van 2 ha 65 are aan een kandidaat-koper/ontwikkelaar tegen een marktconforme prijs. Daarnaast werd bedongen dat de mogelijkheid wordt gegeven om een warmtenet aan te leggen, waarbij binnen het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan wordt voorzien dat hierop verplicht moet worden aangesloten.

Raamovereenkomst levering energiecertificaten

Het Vlaams Energiebedrijf (VEB) is als leverancier van aardgas en groene elektriciteit in de drie gewesten onderworpen aan de certificatenverplichtingen zoals opgenomen in de respectieve regelgevingen. Voor de aankoop van certificaten om aan die doelstellingen te voldoen werd een raamovereenkomst in de markt gezet waarbij kandidaat-leveranciers van certificaten worden geselecteerd om vervolgens via een minicompetitie een offerte in te dienen om de certificaten of een deel daarvan aan te leveren.

Intergem heeft samen met de andere DNB's goedkeuring verleend om via Eandis System Operator cvba in te tekenen op deze raamovereenkomst, en dit voor perceel 1 'Groenestroomcertificaten Vlaams gewest' en perceel 2 'WKK-certificaten Vlaams gewest'.

Verkoop groenestroom- en warmtekrachtcertificaten

Het Vlaamse systeem voor groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten onderging enkele belangrijke wijzigingen. Doelgerichte maatregelen van de Vlaamse overheid hebben de markt in hoofdzaak voor de groenestroomcertificaten doen heropleven en bijgevolg zijn de DNB's in staat geweest hun voorraad aan onverkochte groenestroomcertificaten te verminderen.

De DNB's verkopen op kwartaalbasis op de markt de certificaten die aan hen werden overgedragen.

Nieuwsbrief aan lokale besturen

Ook in 2017 ontvingen alle burgemeesters, schepencolleges, gemeenteraadsleden, secretarissen en OCMW-raadsleden meerdere elektronische nieuwsbrieven van Eandis. Naast de belangrijkste geplande werken, geven de nieuwsbrieven ook een samenvatting van agendapunten die aan bod kwamen op de bestuursorganen van de DNB's. Er wordt ook dieper ingegaan op actuele thema's en op de dienstverlening in steden en gemeenten.

Gerealiseerde investeringen in 2017

Intergem investeerde in 2017 bruto meer dan 42 miljoen euro. De gerealiseerde investeringsbegroting 2017 bedroeg 29 miljoen euro voor elektriciteit en 13 miljoen euro voor aardgas.

Per activiteit zijn dit de gerealiseerde investeringen:

Activiteit	Bruto-investering (in duizend euro)
Elektriciteit	
Transformatorstations	70,4
Middenspanningsnetten	6 641,3
Distributiecabinen	5 283,8
Laagspanningsnetten	4 423,8
Openbare verlichtingsnetten	1 955,6
Laagspanningsaftakkingen	3 302,1
Meetgroepen	3 857,3
Projecten digitale meters/slimme netten	1 295,3
Gebouwen, voertuigen, apparatuur en overige	2 376,1
Totaal	29 205,7
Aardgas	
Stations	55,7
Middendruknetten	1 994,5
Distributiecabinen	574,0
Lagedruknetten	3 441,7
Lagedruk aftakkingen	4 549,5
Meetgroepen	2 018,0
Projecten digitale meters/slimme netten	641,1
Overige	0
Totaal	13 274,5
Algemeen totaal	42 480,2

Budget 2017-2020

Het doel is een budget te hebben dat beantwoordt aan de strategische en tactische doelstellingen. De belangrijkste toe te passen principes vertrekken vanuit een verdere realisatie van het besparingsactieplan FIT, het maximum toegelaten inkomen opgelegd door de VREG, een zero based budgeting en een gemoduleerd budget per maand. Er moet een onderbouwd budget worden ingediend bij de regulator op basis van de uitgangspunten, de totale kosten met opsplitsing voor investeringen en werkingskosten, de investeringen elektriciteit en aardgas, de werkingskosten elektriciteit en aardgas en de raming van het toegelaten inkomen – de netto billijke vergoeding. Het globaal investeringsniveau is vergelijkbaar met het budget 2017.

Investeringsplannen 2018-2021

De DNB heeft de verplichting om jaarlijks een investeringsplan op te stellen en dit vóór 1 juli aan de VREG mee te delen. Het investeringsplan bestaat uit één document voor de zeven DNB's van Eandis, met daarin de samenvattende en algemene beschrijvingen die van toepassing zijn voor heel Eandis. Het plan bevat verder zeven bijlagen (één per DNB) met de nominatieve gegevens zoals vorige jaren aan de VREG werd gerapporteerd.

Daarop beoordeelt de VREG of de DNB het nodige doet om te voldoen aan de opgelegde taken, zoals onder meer het voorzien van voldoende capaciteit voor de distributie van elektriciteit en aardgas op het net. Verder omvat het plan de opvolging van de ruggengraatinvesteringen, de geplande investeringen in de informatica-, telecommunicatie- en klantenbeheersystemen, de integratie van decentrale productie, warmtepompen, elektrische voertuigen, de aansluitbaarheidsgraad op aardgas, de kwaliteit van de dienstverlening...

Vastleggen niet-gereguleerde tarieven

Forfaitaire, niet-gereguleerde tarieven hebben betrekking op aanrekeningen voor verkavelingen, foorkasten, feestverlichtingsinstallaties, laadeilanden, standaardmaterialen en werken aan openbare verlichting voor gemeenten of voor aardgasklanten die een cabine wensen. Deze tarieven worden toegepast bij het opstellen van offertes, dit conform de door de DNB's goedgekeurde reglementering.

De DNB's pasten deze tarieven aan voor 2017. De aanpassingen zorgen ervoor dat de tarieven in overeenstemming blijven met de kostprijs van de geleverde materialen en diensten.

Aanpassing verkavelingsreglementen

De belangrijkste wijziging was ingegeven door het voorstel tot mogelijke overname van de bestaande verlichtingstoestellen, lichtbronnen en steunen openbare verlichting door de DNB, waardoor in de verkavelingsreglementen elektriciteit werd voorzien in de mogelijkheid dat de eigendom van de openbare verlichting ook kan toekomen aan de DNB. De aanpassing trad in werking op 1 januari 2018.

Aanpassing reglement openbare verlichting

Op het vlak van de aan te rekenen algemene kosten werd nu een uniform tarief van 10% goedgekeurd, omdat geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen standaard en niet-standaard toestellen. Dit zorgt voor een eenvoudige administratieve verwerking. Deze wijziging is budgetneutraal.

Verlenging samenwerkingsovereenkomst Elia

De samenwerkingsovereenkomst tussen Elia en de DNB's verviel op 31 december 2017. De onderhandelingen om tot een nieuwe overeenkomst te komen zijn al enige tijd terug opgestart maar resulteerden in 2017 nog niet in het ondertekenen van een nieuwe overeenkomst. Daarom werd de huidige overeenkomst voorlopig verlengd.

Dienstverlening

Distributienetbeheer

Naar een omslag in het elektriciteitssysteem

Reeds geruime tijd merken we dat er een fundamentele omslag in het elektriciteitssysteem zit aan te komen. Deze omslag wordt gekenmerkt door drie grote onafwendbare trends: de opkomst van prosumenten, toenemende elektrificatie en een groeiend belang van data en slimme toepassingen.

De prosumant (d.i. een energieverbruiker die zelf ook elektriciteit opwekt door bijvoorbeeld zonnepanelen) is intussen een vertrouwd beeld in Vlaanderen. Maar dit betekent dat de DNB's zich hierop moeten organiseren en dat hun netten hiervoor moeten aangepast zijn. Intergem is zich bewust van de risico's die een toenemende 'elektrische autonomie' van de eindverbruiker/prosumant inhoudt, maar blijft ervan overtuigd dat er nog steeds een belangrijke rol zal zijn weggelegd voor een distributienetbeheerder.

Toenemende elektrificatie wordt vooral verwacht op de domeinen van mobiliteit en verwarming. Vele studies geven aan dat de elektrische wagen voor zijn definitieve commerciële doorbraak staat. Ook hier moeten de distributienetten uitgerust zijn om deze (piek)verbruiken op te vangen, en ook om de nodige oplaadinfrastructuur voor dit type wagens te voorzien. Voor verwarming biedt de elektrische warmtepomp vele mogelijkheden.

Data en digitalisering zijn onontbeerlijk om de twee vorige trends te realiseren. Een flexibel distributienet dat de energiestromen zo efficiënt mogelijk wil beheren, moet kunnen rekenen op een massa data (gedetailleerde verbruiksgegevens, opgevraagde vermogens en andere) om de bedrijfszekerheid en de veiligheid te kunnen blijven verzekeren zonder dat dit een nefaste invloed op de prijszetting mag hebben.

De hierboven geschetste toekomstprognose naar een gedecentraliseerd elektriciteitssysteem met een groot aandeel hernieuwbare energieopwekking is voor Intergem dé grote uitdaging op middellange termijn. In het verlengde van de investeringen die in het recente verleden al gebeurd zijn (onder meer in een geavanceerd Distributie Management Systeem) zal Eandis System Operator ook in 2018 verder op een doordachte manier blijven investeren in het energienet van morgen.

Advies bouwaanvragen via Omgevingsloket

Sinds 23 februari 2017 is de omgevingsvergunning van kracht. Die vervangt de stedenbouwkundige vergunning en de milieuvergunning. Met het oog op een verdere digitalisering van administratieve activiteiten zijn alle gemeenten sinds 1 januari 2018 overgestapt naar het omgevingsloket voor omgevingsvergunningen. Daardoor zullen naast de al lopende adviesaanvragen voor appartementen (verticale verkavelingen) ook adviesaanvragen voor horizontale verkavelingen langs deze weg verlopen. Uiteraard stapte Eandis mee in die nieuwe toepassing en de afhandeling van deze aanvragen zal maximaal via het omgevingsloket verlopen.

Sinds 1 januari 2018 kwam het huidige contactpunt te vervallen en is het niet meer aanwezig in het loket. Er is voor uw stad/gemeente een nieuw contactpunt Eandis beschikbaar dat u voor adviesaanvragen aan Eandis dient aan te duiden via 'Eandis – Bouwadvies'. De verdere afhandeling van de dossiers en bijhorende adviezen blijft onveranderd. De stad/gemeente zal kunnen blijven verder werken zoals voorheen, want de wijziging van contactpunt heeft geen impact op bestaande adviesaanvragen van dossiers. Lopende dossiers waarvoor reeds advies werd gevraagd zullen op de gebruikelijke wijze verder worden behandeld.

Inzake cabines werd na afstemming met de Vlaamse overheid bevestigd dat, conform het normenboek, het voor kleine cabines is toegelaten om een bouwvraag te doen met een constructieplan type B. Dit is één bouwplan waarop de verschillende gevelaanzichten, het grondplan en de snede worden gecombineerd. Daarnaast bevat het plan de gebruikte materialen en de basisafmetingen van de cabine. Het inplantingsplan moet op een apart plan worden meegegeven, alsook de foto's.

Aansprakelijkheid netbeheerders

Sinds 2015 gelden bepaalde aansprakelijkheidsregels voor de DNB's. Er is bv. een forfaitaire vergoeding voorzien bij de laattijdige aan- of heraansluiting, een resultaatsverbin-tenis voor de spanningskwaliteit en een forfaitaire vergoe-ding bij onderbrekingen die langer dan vier uur duren. In 2017 werden in het werkingsgebied van Intergem volgende dossiers ter zake behandeld:

Voor langdurige onderbrekingen:

- 164 aanvragen werden ingediend (waarvan 138 aan-vragen afgesloten zijn)
- 138 vergoedingen werden uitbetaald voor een totaal-bedrag van 8 407,95 euro.

Voor laattijdige aansluitingen:

- 1 aanvraag werd ingediend maar afgewezen.

Voor laattijdige heraansluitingen:

- 1 aanvraag werd ingediend en er werd 154,50 euro uitbetaald.

Nieuwe meterkast voor digitale meters

Om in te spelen op de invoering van de digitale meter werd vanaf 1 januari 2018 een nieuwe kast voor de elektrici-teitsmeter geïntroduceerd. Deze zogenaamde '25D60' wordt vanaf dan verplicht geplaatst bij nieuwbouw en re-novatie van gezinswoningen of kleine bedrijven. Voor aan-sluitingen zwaarder dan 56 kilovolt-ampère (kVA), zoals bij grotere of industriële bedrijven, wijzigt er niets.

De nieuwe meterkast heeft dezelfde afmetingen en bodem als de vorige kast (de '25S60-kast'). Enkel het deksel voor-aan is volledig nieuw, met een open meetgedeelte boven-aan. Uiteraard voldoet ze aan alle veiligheidsvoorwaarden en zijn alle elektrische onderdelen volledig afgeschermd.

De introductie van de nieuwe meterkast moet vooral in-spelen op de komst van een nieuwe generatie digitale me-ters. De huidige meterkasten, met donkergekleurd deksel, zijn niet geschikt om een elektronisch display af te lezen of de knoppen van de digitale meter te bedienen. De kast biedt ook de mogelijkheid om met een kabel in te pluggen op de meter.

Voetpadherstel

Rond het correct achterlaten van het openbaar domein na nutswerken, een topprioriteit voor lokale besturen, liepen bij Eandis reeds acties, onder andere: de eindcontrole op vijf controlepunten en de controle op dikte en drukvastheid van de fundering onder bestrating via slagsondeproeven en kernboringen.

Er is sinds 2017 ook het nieuwe aanbod om het voetpad volledig te herstellen in plaats van enkel herstelling boven de sleuf. Daarbij zijn twee varianten mogelijk: volledig her-stel van het voetpad of volledig nieuwe aanleg. Dat aanbod komt er na positieve evaluatie van enkele proefprojecten en is enkel van toepassing op voetpaden waar Eandis wer-ken uitvoert.

Eandis coördineert het voetpadherstel en zorgt voor extra toezicht hiervoor. Het voetpadherstel gebeurt door aanne-mers van Eandis. Eandis betaalt zijn aandeel voor het ma-ken en herstellen van de sleuf en de gemeente betaalt de restbreedte voor het herstellen van het voetpad, aangevuld met een forfaitair bedrag voor extra toezicht, en krijgt hier-voor rechtstreeks de factuur van de aannemer.

Openbare verlichting

Led voor nieuwe openbare verlichting

Bij de aanleg van nieuwe openbare verlichting wordt voortaan (bijna) uitsluitend ledverlichting geplaatst. De technologie voldoet intussen aan de juiste technische en economische voorwaarden. Steden en gemeenten op het werkgebied van Eandis kunnen kiezen uit een uitgebreid aanbod van verschillende ledverlichtingstoestellen.

Enkel openbare verlichting wanneer nodig

De openbare verlichting gaat branden zodra het donker wordt. Dat gaat automatisch via lichtsensoren die staan opgesteld op verschillende locaties. Maar dan blijven de lampen natuurlijk de hele nacht op vol vermogen doorbranden. Door een 'brandprogramma' in te voeren, kunnen steden en gemeenten de verlichting automatisch laten doven of dimmen, bijvoorbeeld tussen 22 uur 's avonds en

5 uur 's ochtends (afhankelijk van DNB en regio). Zo kunnen ze heel wat energie besparen: tot 50% ten opzichte van een verlichtingspark zonder brandprogramma.

Het aantal mogelijke brandprogramma's was voorheen beperkt, zowel technisch als op het vlak van uniformiteit op het wegennet. Daarom werd een plan uitgewerkt om 18 nieuwe brandprogramma's stapsgewijs in te voeren. Die uitbreiding biedt lokale overheden meer mogelijkheden om energie te besparen en hun verlichtingspark af te stemmen op lokale behoeften. De enige voorwaarde is dat het lokale netwerk daarvoor geschikt is en, in geval van dimming, dat de armaturen kunnen reageren op specifieke stuursignalen. Voor nieuwe verlichting is dat altijd het geval.

Zondagnacht wordt weeknacht

De optie om ook in de nacht van zondag op maandag te doven of te dimmen is een opvallende vernieuwing. In tegenstelling tot vrijdag- en zaterdagavond blijft de verlichting zondagnacht dan niet de hele nacht branden, maar volgt ze hetzelfde programma als in de werkweek. Op die manier is een flink stuk extra energiebesparing mogelijk, met minimale impact voor bewoners en weggebruikers.

Aansteken openbare verlichting bij noodgevallen

In het kader van de veiligheid kan het bij noodgevallen vereist zijn dat de gedoofde openbare verlichting dringend opnieuw wordt aangestoken (vb. grote brand, overstroming, evacuatie van een flat of bejaardentehuis...). De hulpdiensten kunnen hiervoor de centrale dispatching van Eandis contacteren (die 24/7 beschikbaar is) via het vertrouwelijke nummer dat hen werd bezorgd. De opgeroepen nettechnicus zal op de desbetreffende locatie manueel de openbare verlichting aansteken en er zal hiervoor geen aanrekening gebeuren.

Nieuw aanbod voor publiek toegankelijke terreinen

Een nieuw aanbod voor de verlichting van publiek toegankelijke terreinen, zoals sportterreinen, containerparken of begraafplaatsen, mikt op betaalbare en veilige verlichtingsopstellingen. Om zo goed mogelijk in te spelen op de soms zeer diverse verlichtingsbehoeften van die terreinen, werd een zeer modulair aanbod ontwikkeld, dat bestaat uit een reeks specifieke masten en armaturen, bijna allemaal leds. Voor sporttoepassingen is maximaal rekening gehouden met de voorschriften van lokale of Europese sportbonden.

Tegelijk werd een aantal maatregelen ingebouwd die het beheer van deze verlichtingsinstallaties verbeteren. Zo wordt voor elk renovatieproject automatisch een grondige veiligheidsanalyse gedaan. Die helpt steden en gemeenten om de elektrische installaties van hun publieke ruimten te laten voldoen aan alle technische vereisten. Ten slotte kan ook worden ingestaan voor herstellingen en het onderhoud van de volledige installatie.

Fiber-to-the-Home (FttH)

Intergem heeft de voorbereiding door Eandis en Infrax van pilootgebieden goedgekeurd rond het FttH-project dat wordt bestudeerd in overleg met de andere betrokken actoren.

Via FttH wordt de glasvezelinfrastructuur, die onder meer de telecomoperatoren gebruiken om dataverkeer over grote afstand te realiseren, doorgetrokken tot op het niveau van de individuele wooneenheden. Het resultaat daarvan zou inhouden dat een quasi onbegrensde bandbreedte in twee richtingen beschikbaar komt, wat inspeelt op de moderne en te verwachten ontwikkelingen qua snelheid en omvang van benodigde bandbreedte voor de steeds groter wordende datavolumes voor tal van toepassingen (dienstverlening rond alarmering, geneeskunde op afstand, e-learning...).

Bij FttH worden er drie grote rollen onderscheiden:

- physical infrastructure provider (PIP) met het accent op het aanleggen van de infrastructuur

- network provider (NP) met naast aanleg ook het eventueel ‘belichten’ van deze infrastructuur (de NP zorgt ervoor dat er bandbreedte aanwezig is door licht door de vezel te leiden en de vezel te voorzien van de nodige eindapparatuur)
- service provider (SP).

De mogelijke rol van de DNB's situeert zich op niveau van de eerste (PIP) en eventueel tweede (NP) rol en kadert tevens in het burgemeestersconvenant waarin innovatie via nieuwe toepassingen en diensten is opgenomen. Daarbij staan digitalisering en een hoog kwalitatief breedbandnet genoteerd als belangrijke voorwaarde.

In nauwe samenwerking met de Vlaamse steden en gemeenten, de Vlaamse overheid en andere actoren kan op een rendabele wijze de telecommunicatie-infrastructuur van de toekomst (fiber) worden aangelegd die maximaal beantwoordt aan de maatschappelijke doelstellingen in Vlaanderen.

Earth Hour en Nacht van de Duisternis

De tiende editie van Earth Hour vond plaats op 25 maart 2017. De DNB's beslisten om eenzelfde ondersteuning te geven als voorgaande jaren (lokale interventies, doven via centrale afstandsbediening). De DNB's voorzien jaarlijks in oktober een gelijkaardige ondersteuning voor de Nacht van de Duisternis, een initiatief van de Bond Beter Leefmilieu (BBL).

Eén van de waardeproposities van Eandis en van de DNB's is de strijd tegen energie-armoede. Deze bijzondere vorm van armoede blijft helaas en ondanks alle inspanningen uit het verleden een hardnekkig fenomeen in Vlaanderen. De meest recente cijfers over het aantal sociale klanten bij de DNB's in dit activiteitenverslag en de werking van de Lokale Adviescommissies (LAC) tonen dit aan.

Ook in 2018 zullen Intergem en Eandis hun steentje bijdragen in de strijd tegen de energie-armoede. We willen daarbij in eerste instantie zeer nauw samenwerken met de plaatselijke OCMW's die goed geplaatst zijn om de plaatselijke noden en mogelijkheden correct in te schatten, zodat maatwerk kan worden geleverd. Ook met andere stakeholders zullen initiatieven worden ontplooid, bijvoorbeeld met armoedeverenigingen.

Energieleveringen sociale leverancier

Intergem treedt op als leverancier voor huishoudelijke klanten die door hun commerciële leverancier voor elektriciteit en/of aardgas worden gedropt en tijdelijk geen nieuwe leverancier meer vinden. Eind 2017 waren er 8 692 klanten voor elektriciteit (een stijging van 2,2% t.o.v. eind 2016) en 6 469 voor aardgas (eveneens een stijging van 2,2% t.o.v. eind 2016).

Intergem en de OCMW's begeleiden deze klanten in de mate van het mogelijke en sensibiliseren ze om zo snel mogelijk terug te keren naar de commerciële markt. De focus bij deze energieleveringen ligt op het maatschappelijke belang van de opdracht waarbij het ultieme doel telkens ligt in het bekomen van oplossingen voor de klanten die in energiearmoede zijn terechtgekomen, dit in nauwe samenwerking met de OCMW's en de Lokale Adviescommissies (LAC's).

In 2017 vonden in Intergem 150 LAC-zittingen plaats waarbij 6 884 dossiers in behandeling werden genomen.

Budgetmeters

Wanneer blijkt dat de klanten sociale leverancier ook bij de DNB betalingsmoeilijkheden hebben, wordt een budgetmeter geplaatst. In totaal waren er einde 2017 op het werkingsgebied van Intergem 4 797 budgetmeters voor elektriciteit actief en 3 377 voor aardgas. Dergelijke meters werken met een oplaadkaart. Klanten kunnen op drie manieren die kaarten opladen:

- via een selfservice-betaalautomaat in één van onze klantenkantoren, bij een buitenoplaadterminal of bij het OCMW
- bij één van de medewerkers in de klantenkantoren van Eandis of bij het OCMW
- via een storting in een kantoor van bpost en oplading van de kaart in het klantenkantoor of bij het OCMW.

Vandaag gebeurt quasi 95% van de opladingen via selfservice.

Ondertussen worden de oplaadmogelijkheden nog uitgebreid door:

- de verdere uitbouw van 24/24 u bereikbare oplaadpunten, nu nagenoeg bij elk klantenkantoor van Eandis
- de uitbreiding van de bestaande openingsuren bij de OCMW's en lokale besturen.

Via de website van Eandis kunnen klanten nagaan waar een oplaadpunt zich bevindt en wat de openingsuren zijn of de 24/7-bereikbaarheid ervan.

Er loopt een project in Zele en Turnhout rond de digitale budgetmeter. De opzet van dit project is om de communicatie tussen onze databanken en de actieve budgetmeters bij de klant uit te testen. Zo moet het mogelijk worden om bv. online het oplaadbedrag aan ons over te maken, waarop via de digitale webtoepassing het overeenstemmende bedrag op de digitale budgetmeter wordt geplaatst. Daarbij zouden dus geen verplaatsingen meer nodig zijn.

Communicatie met de klanten

- **Samenwerking met gemeenteloketten:** er zijn tal van spontane vragen om een nauwere samenwerking op te zetten tussen de klantenkantoren van Eandis en de loketten van de steden en gemeenten. Energie- en woonloketten op één gemeenschappelijke locatie fungeren dan als een adviespunt en one-stop-shop of uniek loket voor de burger. Tegelijk is er synergie mogelijk door enerzijds samen de klanten beter te bedienen en anderzijds efficiënter te werken, terwijl beide partijen minder middelen moeten inzetten. Zo zijn er piloten in onder meer Antwerpen, Halle, Leuven en Oostende.
- **Werken en stroomonderbrekingen raadpleegbaar op website:** iedereen kan via de website www.eandis.be bekijken welke werken Eandis uitvoert. Het gaat om zo'n 150 000 grotere en kleine werken per jaar. Deze communicatietool 'werken' vormt een aanvulling op de online tool met informatie over geplande en ongeplande stroomonderbrekingen. Meer op www.eandis.be/werkenvaneandis en www.eandis.be/stroomonderbrekingen.
- **Geen stroom? Zo opgelost:** de webtoepassing www.eandis.be/geenstroom begeleidt klanten – via pc, tablet of smartphone – stap voor stap bij een stroomuitval. Ze kunnen ermee achterhalen of de oorzaak ligt aan het elektriciteitsnet of aan hun binneninstallatie. In een aantal gerichte stappen helpen we de klant om, indien mogelijk, de stroom zelf weer in te schakelen. Als dat niet mogelijk is, vertelt de tool meteen of het probleem aan de eigen installatie ligt, of aan het distributienet van Eandis. Zo vermijden klanten een nutteloos bezoek van een Eandis-techniker en dus ook de bijhorende verplaatsingsvergoeding.
- **Meldnummer voor mensen met een spraak- en/of gehoorstoornis:** personen met een spraak- en/of gehoorstoornis die aardgas ruiken, thuis zonder stroom vallen of te maken hebben met storingen of defecten op het net, kunnen een sms-codebericht sturen naar de wachtdienst van Eandis via het voorbehouden nummer 8635. Meer info hierover via volgende link: [Info spraak- of gehoorstoornis](#).

Ecologisch

Duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen

Zeker in de energiesector zijn duurzaamheid en klimaatbeleid niet meer weg te denken. Het energiesysteem is zonder enige twijfel een vitaal onderdeel van het economisch en ecologisch weefsel. Intergem en Eandis nemen tal van initiatieven rond duurzaamheid en klimaatdoelstellingen. Denk daarbij aan de principiële keuze voor led in openbare verlichting of de actieve promotie en ondersteuning van duurzame mobiliteit. Eandis werkt ook mee aan de doelstellingen die werden afgesloten in het kader van het burgemeestersconvenant.

Verder zijn er verschillende (langlopende) initiatieven waarin Intergem elk jaar opnieuw bijdraagt aan een antwoord op de energie- en klimaatuitdagingen van onze samenleving:

- **Engagement Energievisie en Energiepact:** de Vlaamse Regering heeft de ambitie om het energiesysteem koolstofarm te maken, wat aansluit op de klimaat- en energiedoelstellingen die in het klimaatakkoord van Parijs COP21 zijn opgenomen. In de komende jaren wordt Eandis met haar expertise een belangrijke partner voor de Vlaamse overheid om deze energievisie in de praktijk om te zetten en de energietransitie te realiseren.

Daarom heeft Eandis, samen met een dertigtal andere actoren, de engagementsverklaring voor een Vlaamse Energievisie en Energiepact ondertekend. Dit traject is nodig om de Vlaamse klimaat- en energiedoelstellingen voor 2020 en later te realiseren. Het kreeg de naam 'Stroomversnelling' mee.

- **Burgemeestersconvenant:** Eandis schaaft zich als partner van de gemeenten ten volle achter de milieuafspraken die in de burgemeestersconvenanten zijn opgenomen. In die convenanten zeggen de lokale en regionale overheden vrijwillig toe om de energie-efficiëntie en het gebruik van duurzame energiebronnen op hun grondgebied te verhogen. Het burgemeestersconvenant bestaat uit 4 stappen:
 - nulmeting van het volledige grondgebied en van het gemeentelijke patrimonium
 - strategisch Energie Actie Plan (SEAP) met ondersteuning van ons dienstenaanbod
 - implementatie SEAP: in een 6-stappenplan wordt vooral gefocust op het ontzorgen van de openbare besturen rond alle te nemen stappen
 - de monitoring en implementatieverslagen.

Eandis heeft met de meeste territoriale coördinatoren (streekontwikkelingsmaatschappijen, provincies...) samenwerkingsovereenkomsten ondertekend. Op die manier wordt de expertise die Eandis heeft opgebouwd, met de lokale besturen gedeeld. Diverse initiatieven werden ontwikkeld zoals de energievraagkaart die het toekomstige energie- en klimaatbeleid uitstippelt, een koude-warmteatlas...

Eandis werkt nauw samen met de lokale besturen en dit op vele domeinen. Het volledige gamma werd gebundeld in een handige overzichtsbundel die aan de gemeentebesturen werd voorgesteld. Deze bundel is ook terug te vinden op de website: www.eandis.be/nl/lokaal-bestuur.

- **Smart cities & communities:** hoe pakken we het energie- en klimaatbeleid het best aan? Een deel van de oplossing ligt in de uitbouw van slimme steden of Smart Cities, die inzetten op efficiënte en slimme technologieën om te streven naar een goede leefbaarheid. Immers, wereldwijd leeft vandaag ongeveer de helft van de bevolking in stedelijke gebieden. Tegen 2050 zal dat meer dan twee derde zijn. Eandis engageert zich in diverse projecten om steden slimmer te maken en als structurele partner een kader te bieden om steden en gemeenten te ondersteunen om 'energie-slimmer' te worden. In dat kader werd een specifieke dienstverlening ontwikkeld binnen de Energiediensten aan Lokale Besturen (EDLB) rond onder meer slimme netten, duurzame mobiliteit, slimme openbare verlichting en warmtenetten.
- **Smart Grid – Speerpuntcluster Energie:** Vlaanderen wil zijn internationale positie versterken door de industrie, de onderzoeksweld en de overheid te verenigen rond grootschalige en ambitieuze initiatieven. Hiervoor worden innovatieve speerpuntclusters gelanceerd om werkgelegenheid en economische toegevoegde waarde te creëren. Vanuit Smart Grids Flanders is de speerpuntcluster energie, Flux50, voorgesteld en in januari 2017 goedgekeurd door de administratie. Binnen deze speerpuntcluster werden 5 innovatorzones geïdentificeerd: Energie cloud platformen, microgrids, multi-energie in wijken, energiehavens en intelligente renovatie. Er zijn haalbaarheidsstudies binnen deze zones waaraan de DNB's deelnemen via Eandis en Infrax. We nemen deel aan de haalbaarheidsstudies rond data en microgrids ter ondersteuning van commerciële initiatieven op dit vlak en om ons eigen aanbod te toetsen.
- **Energiefitssessies:** in samenwerking met steden, gemeenten en provincies worden gratis avondlijke informatiesessies georganiseerd, bedoeld voor 3 doelgroepen:
 - voor wie graag snel energie en geld bespaart (ook huurders)

- voor wie zijn woning energiezuiniger en comfortabeler wil maken, met focus op muur- en raamisolatie, dakisolatie, verwarming en warmtepompen
- voor wie bouw- of renovatieplannen heeft.
- **Samenwerken voor duurzame mobiliteit:** voor steden, gemeenten en provincies werd een aantal concrete acties ontwikkeld om hen te ondersteunen in hun beleid rond duurzame mobiliteit. Eén van de opties om over te schakelen naar een efficiënter en duurzamer wagenpark, is de vervanging van voertuigen op benzine of diesel door alternatieven op elektriciteit of aardgas. Eandis biedt daarvoor de Mobiscan aan (een gratis analyse van de bestaande vloot). En dankzij de schaalgrootte van de Eandisgroep in aankoopdossiers kunnen interessante voorwaarden worden bedongen voor de aankoop van duurzame voertuigen en elektrische fietsen.

Vergelijk je energieverbruik

Is het dak van je woning al geïsoleerd? Denk je aan zonnepanelen? Verbruik je meer of minder energie dan een gelijkaardig gezin in een gelijkaardige woning? Om een antwoord te krijgen op die vragen kun je sinds juni 2017 terecht op www.eandis.zetjewoningopdekaart.be. Je vult er een korte vragenlijst in over je woning en ontdekt in vier eenvoudige stappen of jouw verbruik lager of hoger ligt dan het gemiddelde. Bovendien biedt de tool ook handige tips en tricks om kosten en energie te besparen en krijg je meer informatie over de specifieke BENOVatiemaatregelen die de staat van jouw woning kunnen verbeteren. Het databeheer gebeurt via een samenwerking met de City Portal applicatie van EnergyVille. Het project loopt in negen Europese landen met de steun van het Intelligent Energy Europe programma van de Europese Unie.

BENOveren en energiepremies 2017

Sinds 2017 zet de Vlaamse overheid via de DNB's in op een reeks energie-zuinige investeringen met premie. De term BENOveren werd geboren en staat voor nog beter renoveren dan gebruikelijk. Hoe sneller je BENOveert, hoe sneller je profiteert van de vele voordelen: een lager energieverbruik, minder CO₂-uitstoot, meer wooncomfort en een betere verhuur- of verkoopprijs voor je woning. BENOveren is vandaag nog geen verplichting, tenzij je woning onder de energieprestatiegelgeving valt (bij nieuwbouw of grondige renovaties).

De campagne 'Ik BENOveer' informeert over het belang van hogere ambities op het vlak van energieprestaties, een goede

planning en deskundig advies. Zo kunnen de kandidaat-verbouwers de verschillende renovatiestappen in de meest logische volgorde uitvoeren. De Vlaamse overheid ondersteunt BENOveren met drie steunmaatregelen:

- **BENOveren in groep:** Intergem ondersteunt de collectieve aanpak van renovatiewerken van woningen, wooneenheden of woongebouwen door samen te werken met projectbegeleiders. Sinds maart 2017 is er een aanbod voor collectieve renovatieprojecten, waarvoor men kan inschrijven. Elk project moet minstens tien woningen of wooneenheden uit dezelfde buurt bevatten die inteekenen op hetzelfde thematische collectieve projectaanbod.

- **Energiepremies voor bestaande woningen:** enkel voor bestaande woningen worden nog REG-premies toegekend voor dak-, vloer- en buitenmuurisolatie, HR-beglazing ramen, warmtepomp en zonneboiler. Voor beschermde klanten zijn de premies (vb. condensatieketel) in 2017 fors hoger. Voor dak-, muur- of glasisolatie van huurwoningen, bewoond door kwetsbare doelgroepen, is er extra ondersteuning via een projectbegeleider.
- **Totaalrenovatiebonus:** een totaalrenovatie wordt aangemoedigd met een bonus bovenop de premies wanneer men minimaal drie energiebesparende maatregelen combineert binnen de vijf jaar. Daarvoor kan sinds 2017 via Eandis een beroep worden gedaan op de BENO-pass, die automatisch gecreëerd wordt bij de eerste premie-aanvraag voor de woning. De bonus is geldig voor dak-, glas-, muur- en vloerisolatie, voor de warmtepomp, de zonneboiler en ventilatie.

Een premie aanvragen via de website van Eandis, gaat het snelst via volgende link: [Premie online aanvragen](#). Een premie aanvragen via een gedrukt formulier vraagt meer verwerkingstijd. Sinds einde januari 2017 kunnen premieformulieren ook worden aangevraagd via www.eandis.be/publicatiesbestellen of telefonisch via 078 35 35 34 of in een klantenkantoor van Eandis. Premies kunnen wijzigen, op de website van Eandis staan steeds de meest recente actievoorwaarden.

Aardgasacties

- **Gratis aansluiten voor huishoudelijke klanten:** ook dit jaar wordt campagne gevoerd naar huishoudelijke klanten binnen regio's met een lagere aansluitingsgraad op het aardgasnet. Die klanten werden onder meer uitgenodigd op informatiesessies en konden genieten van een gratis aansluiting. Bovendien werden bij wegeniswerken en netuitbreidingen de bewoners die langs dat tracé wonen, aangeschreven om gratis aan te sluiten op het aardgasnet. Dat kadert ook binnen het minder hinder-beleid omdat het voorkomt dat na uitvoering van wegeniswerken het voetpad nadien nog eens open moet voor een aansluiting.
- **Aardgasacties voor lokale besturen:** om de transitie naar duurzame mobiliteit voor gemeenten te ondersteunen, kon een lokaal bestuur dat de aankoop overweegt van CNG-voertuigen rekenen op een premie.

Daarnaast liep bij Intergem voor lokale besturen een aanbod voor de ombouw van stookinstallaties naar aardgas. Het betrof een analyse van de bestaande installaties en de aansluitbaarheid op het aardgasnet, een berekening van de potentiële energiebesparing, de begeleiding in het ombouwtraject en een financiële ondersteuning via premies.

REG-actie - Dakisolatie

Tegen 2020 moeten alle daken van zowel woningen als huurwoningen, die vóór 1 januari 2006 aangesloten zijn op het elektriciteitsnet, volgens de Vlaamse dakisolatienorm geïsoleerd zijn. Als minimumnorm wordt voor dak- of zoldervloerisolatie een R-waarde (warmteweerstand of het warmte-isolerend vermogen van een materiaal) van 0,75 m² K/W genomen.

Wie in 2017 investeerde in dakisolatie kreeg steun van de overheid via een fiscaal voordeel van 30% en via Eandis is een premie te bekomen voor het plaatsen van dak- of zoldervloerisolatie in bestaande woningen aangesloten op het elektriciteitsnet vóór 1 januari 2006.

Energiediensten Lokale Besturen

Voor het behalen van een reële en substantiële energie-efficiëntie voor gebouwen, openbare verlichting en mobiliteit, ontwikkelde Eandis concrete acties voor lokale besturen. Een totaaloplossing met een snelle terugverdientermijn, met mogelijkheid tot derdepartijfinanciering.

Tot het dienstenpakket Energiediensten voor Lokale besturen (EDLB) behoren onder meer:

- advies, studie en projectuitvoering van renovatie stookplaats, HVAC (heating,

ventilation, airconditioning), relighting, hernieuwbare energie (zonnepanelen of -boiler), verbeterde bouwschil door dak-, vloer- of muurisolatie, renovatie buitenschrijnwerk...

- een quickscan, masterplan en uitvoering van renovatie voor openbare verlichting
- een doorlichting van de voertuigenvloot via een mobiscan, een voertuigenmasterplan, gezamenlijke aankoop van elektrische fietsen en duurzame voertuigen en de bijhorende laad- of vulinfrastructuur.

Organisatieschema

Overeenkomstig de statutaire bepalingen moet Eandis het organisatieschema van haar diensten jaarlijks voorleggen aan de Raad van Bestuur van Intergem. Het dagelijks bestuur van Eandis System Operator berust bij het Managementcomité dat per 1 december 2017 bestaat uit zeven personen:

- Walter Van den Bossche: CEO en voorzitter
- Jean Pierre Hollevoet: directeur Netbeheer
- Wim Den Roover: directeur Netuitbating, inclusief de tien infrastructuurgebieden
- Donald Vanbeveren: directeur Regulering en Strategie
- David Termont: directeur Financieel en ICT-beheer
- Guy Cosyns: directeur Klantwerking
- Werner Verlinden: directeur Personeels- en Organisatiebeheer.

Per einde oktober 2017 heeft Eandis in totaal 3 864 medewerkers of 3 692 voltijdse equivalenten.

Fusie van Eandis en Infrax wordt voorbereid

De Raden van Bestuur van Eandis System Operator en Infrax keurden het voorstel tot fusie tot de nieuwe werkmaatschappij Fluvius goed en dit met ingang vanaf 1 juli 2018. Deze principebeslissing werd aan de aandeelhouders van de beide werkmaatschappijen voorgelegd en door hen ook aanvaard. De Algemene Vergadering van elke DNB zal zijn participatie in de werkmaatschappij Fluvius afzonderlijk

bevestigen op de Algemene Vergadering van juni 2018. Vanaf 1 juli zal Fluvius als werkmaatschappij optreden.

De idee van een integratie is stelselmatig gegroeid uit de vaststelling dat op vele terreinen samenwerking tussen beide groepen loont, zowel inzake efficiëntie als qua financiële baten. Eandis System Operator en Infrax, en de DNB's die op

hen een beroep doen voor het distributienetbeheer van elektriciteit en aardgas, hebben vele gelijklopende belangen. Zij werken bovendien beide in eenzelfde wetgevende en regelgevende context. De uitdagingen waarmee ze zich geconfronteerd zien, zijn identiek.

Aan het management van beide werkmaatschappijen werd opdracht gegeven om de voorbereiding en formalisering van een volledige integratie/samenwerking uit te werken in de loop van het tweede semester 2017 met formele behandeling binnen de bestuursorganen begin 2018 en formalisering in de Buitengewone Algemene Vergaderingen uiterlijk juni 2018.

De start van de operationele activiteiten van Fluvius werd aanvankelijk beoordeeld als afhankelijk van de nog te finaliseren voorbereidingen van de formele bestuurlijke beslissingen en van de goedkeuring door de Belgische Mededingingsautoriteit. Begin 2018 meldde de Belgische Mededingingsautoriteit evenwel dat er geen aanmeldingsplicht vereist is. De toekomstige integratie van de werkmaatschappijen heeft geen directe impact op de DNB's uit beide groepen. De gekende merknamen Eandis en Infrax blijven voorlopig nog bestaan.

Synductis

Synductis, dochteronderneming van Eandis, is een gezamenlijk initiatief waarbij Vlaamse nutsbedrijven uit allerlei sectoren betrokken zijn met als gedeelde doelstelling de effectieve beperking van de hinder die wordt veroorzaakt door infrastructuurwerken op het openbaar domein.

Volgende maatschappijen zijn vennoot in Synductis: Eandis, Infrax, Aquafin, Farys, IWVA, IWVB, Pidpa, Proximus en de Watergroep. Het aantal projecten op het terrein waar Synductis zijn meerwaarde aantoonst, neemt stelselmatig toe. Er lopen nog contacten met andere nutsmaatschappijen met het oog op een uitbreiding van de activiteiten van Synductis.

De lokale overheden zijn meer en meer overtuigd van de voordelen van een gedeelde en tijdige coördinatie van nutswerken zoals Synductis die kan aanbieden.

Open data

Eandis beschikt over heel wat gegevens van het elektriciteits- en aardgasverbruik of het elektriciteitsverbruik van de openbare verlichting. Die informatie kan nuttig zijn voor tal van partijen. Daarom besliste Eandis om een deel van haar gegevens (onder geaggregeerde en geanonimiseerde vorm) gratis aan te bieden als 'open data', via de website www.eandis.be/opendata.

De term 'open data' verwijst naar niet-privacygevoelige digitale gegevens die vrij beschikbaar worden gesteld. Applicatieontwikkelaars, studiebureaus, energiedienstverleners of lokale besturen

kunnen ze gratis gebruiken voor hun onderzoek en ontwikkeling. Het aanbod zal stapsgewijs verder worden uitgebreid.

Met deze 'open data' stimuleren we innovatie en de ontwikkeling van vernieuwende producten en diensten. Bovendien bouwen we voort aan een open, actieve en betrouwbare relatie met al onze klanten, partners, lokale besturen en overheden. Dat ligt in lijn met alle initiatieven, onderzoeken en studieprojecten die we als energiekenniscentrum ondersteunen. Zo dragen we ook een steentje bij aan de klimaatdoelstellingen.

Kerngegevens stad of gemeente

Reeds twee jaar wordt in een specifieke katern per regionaal bestuurscomité (RBC) een aantal generieke gegevens per stad of gemeente gepubliceerd met onder meer het aandelenbezit, de netto billijke vergoeding, de lengte van de netten en het aantal klanten, data rond de werking sociale leverancier, de REG-premies en de realisaties in elke stad of gemeente via de Energiediensten Lokale Besturen, alsook het opgestelde vermogen aan decentrale productie-installaties. De jongste editie met de gegevens 2014-2016 werd in juni 2017 aan elke bestuurder bezorgd tijdens de zitting van het RBC. Deze info staat ook op de Eandis-website, rubriek [Over Eandis](#).

Samenwerking met BBL

Eandis sloot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met de Bond Beter Leefmilieu voor de periode 2017-2019. Beide organisaties willen door een structurele samenwerking de krachten bundelen en samenwerken aan de transitie naar een hernieuwbare circulaire economie. Mogelijke samenwerkingspunten kunnen bijvoorbeeld handelen over de energie-fitsessies voor gezinnen in het kader van energiearmoede, gemeente voor de toekomst, vergroening leasingwagens, gezamenlijke communicatie...

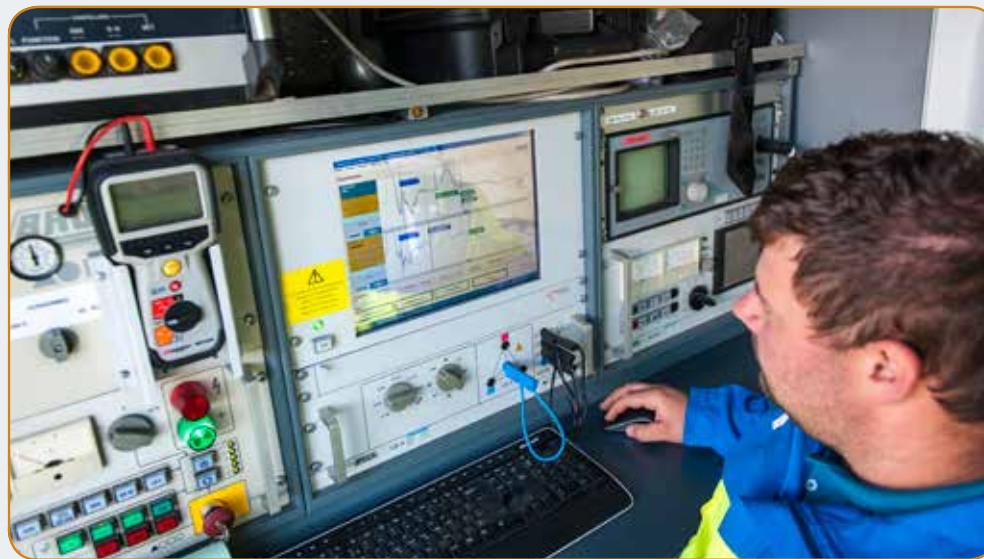
Ecobossen-project

In 2016 is Eandis gestart met haar ecobossen-project. Dit is gekoppeld aan de bedrijfsdoelstelling om de CO₂-uitstoot per werknemer tegen 2020 met minstens 20% te verminderen. De concrete resultaten van de milieu-inspanningen van Eandis bepalen de omvang van de oppervlakte nieuw bos dat wordt aangelegd. Dit mechanisme spoort onze medewerkers aan in hun inspanningen voor duurzame mobiliteit en ondersteunt de lokale besturen in hun engagement om de eigen klimaatdoelstellingen te behalen. Zo heeft Eandis op 19 februari 2017 in Duffel 1,3 ha nieuw bos aangeplant met ongeveer 3 000 inheemse bomen.

High-tech meetwagens Eandis sporen kabeldefecten op

Ons elektriciteitsnet hoort bij de meest betrouwbare van Europa. Bijna nergens zijn er minder stroomonderbrekingen dan bij ons en zijn ze ook relatief beperkt van duur. Dat komt onder meer omdat Eandis zeer snel en efficiënt kan inspelen op defecten, zoals defecte elektriciteitskabels. En die kunnen plots ontstaan: een kleine schram of defect aan een kabelmantel kan geruime tijd nadien pas voor problemen zorgen.

Eén van de troeven om snel ondergrondse kabels te controleren en defecten op te sporen, is een wagenpark van acht hoogtechnologische meetwagens, bemand door getrainde operatoren. Die wagens rukken uit zodra er zich ergens op het werkingsgebied van Eandis een stroomonderbreking of een ander defect voordoet. Ze staan dag en nacht paraat vanuit uitvalsbasisen in Mechelen en Melle. Zo kunnen ze altijd relatief snel ter plaatse zijn, uiteraard afhankelijk van onder andere verkeersomstandigheden.

Opvallend, ook een honderdtal bedrijven doet een beroep op Eandis om fouten op te sporen in hun ondergrondse infrastructuur, zowel preventief als na een defect. Dat aantal neemt bovendien toe. Ook voor hen is een snelle interventie immers van groot belang, bijvoorbeeld om uitval van hun productie te vermijden, of zo kort mogelijk te houden. Meer info via volgende link meetwagen@eandis.be.

Beknopte jaarrekening

Inleiding

Via de verschillende rubrieken van de balans wordt een overzicht gegeven van de financiële toestand van onze opdrachthoudende vereniging op 31 december 2017, terwijl de resultatenrekening een beeld geeft van de exploitatieactiviteiten gedurende het afgelopen boekjaar.

Zoals ook het geval in de voorgaande jaren worden, ingevolge de volledige vrijmaking van de elektriciteits- en aardgasmarkt in Vlaanderen op 1 juli 2003, de rekeningen gesplitst in gereguleerde (netactiviteiten) en niet-gereguleerde activiteiten (nevenactiviteiten).

Deze niet-gereguleerde activiteiten bevatten elementen van vóór de vrijmaking, de energiediensten voor lokale besturen (EDLB), projecten rond warmtenetten en ook nieuw ontwikkelde activiteiten.

Eandis en Infrax zijn al enige tijd intens bezig om een gezamenlijke toekomst uit te tekenen. Eind 2016 werd daarom het gemeenschappelijk bedrijf Fluvius opgericht. De Raden van Bestuur van Eandis en Infrax hebben in oktober 2017 de voorgestelde Fluvius fusie per 1 juli 2018 goedgekeurd. Voor de juridische totstandkoming van het geïntegreerde Fluvius werd geopteerd voor een fusie door overname van Infrax door Eandis System Operator, waarbij Eandis System Operator cvba haar naam zal wijzigen in Fluvius System Operator cvba. Het bestaande gezamenlijk filiaal van Eandis System Operator en Infrax, de cvba Fluvius, fungerend als louter ondersteunend en niet-operationeel vehikel, zal ontbonden worden met invereffeningstelling. De gekozen rechtsfiguur biedt de meeste voordelen bij de realisatie van de integratie van de twee werkmaatschappijen op het vlak van personeelszaken, lopende financiële verplichtingen en juridische aspecten.

In de bestuursorganen (Raad van Bestuur en Buitengewone Algemene Vergadering) werd het splitsingsvoorstel en voorstel tot herstructureringsoperatie van de Vlaamse financieringsverenigingen gebracht waarbij een deel van Fingem ingekanteld wordt in Intergem. Ondertussen is de finale goedkeuring hiervan in het eerste kwartaal 2018 gebeurd en zal met terugwerkende kracht boekhoudkundig en fiscaal per 1/1/2018 de financieringsintercommunale Fingem ophouden te bestaan en zullen de elementen m.b.t. het deel strategische participaties in Publigas en Publi-T in Intergem toekomen, de andere participaties m.b.t. productie van hernieuwbare bestanddelen worden in het ondertussen nieuw opgerichte bedrijf Zefier ingebracht.

Voor de financiering van de werking werd, naast het beroep doen op korte termijnfinancieringen, dit jaar via een nieuwe retailobligatielening uitgegeven door Eandis System Operator (200 miljoen euro) voor rekening van de zeven DNB's 21 959 000 euro ter beschikking van Intergem gesteld. Deze obligatielening kwam ter vervanging van de retailobligatielening die in de loop van 2017 op eindvervaldag was gekomen.

Op 24 augustus 2016 legde de VREG de tariefmethodologie (niet de tarieven) vast voor de periode 2017-2020 volgens de regelgeving in het Energiedecreet. Op 20 december 2016 werden de tarieven voor het jaar 2017 goedgekeurd. Deze werden dan ook gedurende 2017 effectief toegepast.

Het globale resultaat per einde 2017 bedraagt voor de netactiviteiten 20 659 063,99 euro waarvan

13 205 099,70 euro voor de activiteit elektriciteit en 7 453 964,29 euro voor de activiteit aardgas. Het resultaat uit de niet-gereguleerde activiteiten betekent voor 2017 een winst van 218 164,36 euro.

Om tot de uitkering van de in het kader van hun begroting voor het boekjaar 2017 beloofde dividenden aan de openbare deelnemers over te gaan, werd er voor de activiteit elektriciteit vertrekkende van de winst van het boekjaar een toevoeging aan het eigen vermogen gedaan van 2 993 490,92 euro, zodat een bedrag van 10 211 608,78 euro als dividend wordt toegekend. Voor de activiteit aardgas werd eveneens vertrekkende van de winst van het boekjaar een bedrag onttrokken aan het eigen vermogen van 113 202,13 euro, waardoor een dividend van 7 567 166,42 euro wordt toegekend. Het resultaat uit de niet-gereguleerde activiteiten werd volledig toegevoegd aan het overgedragen resultaat.

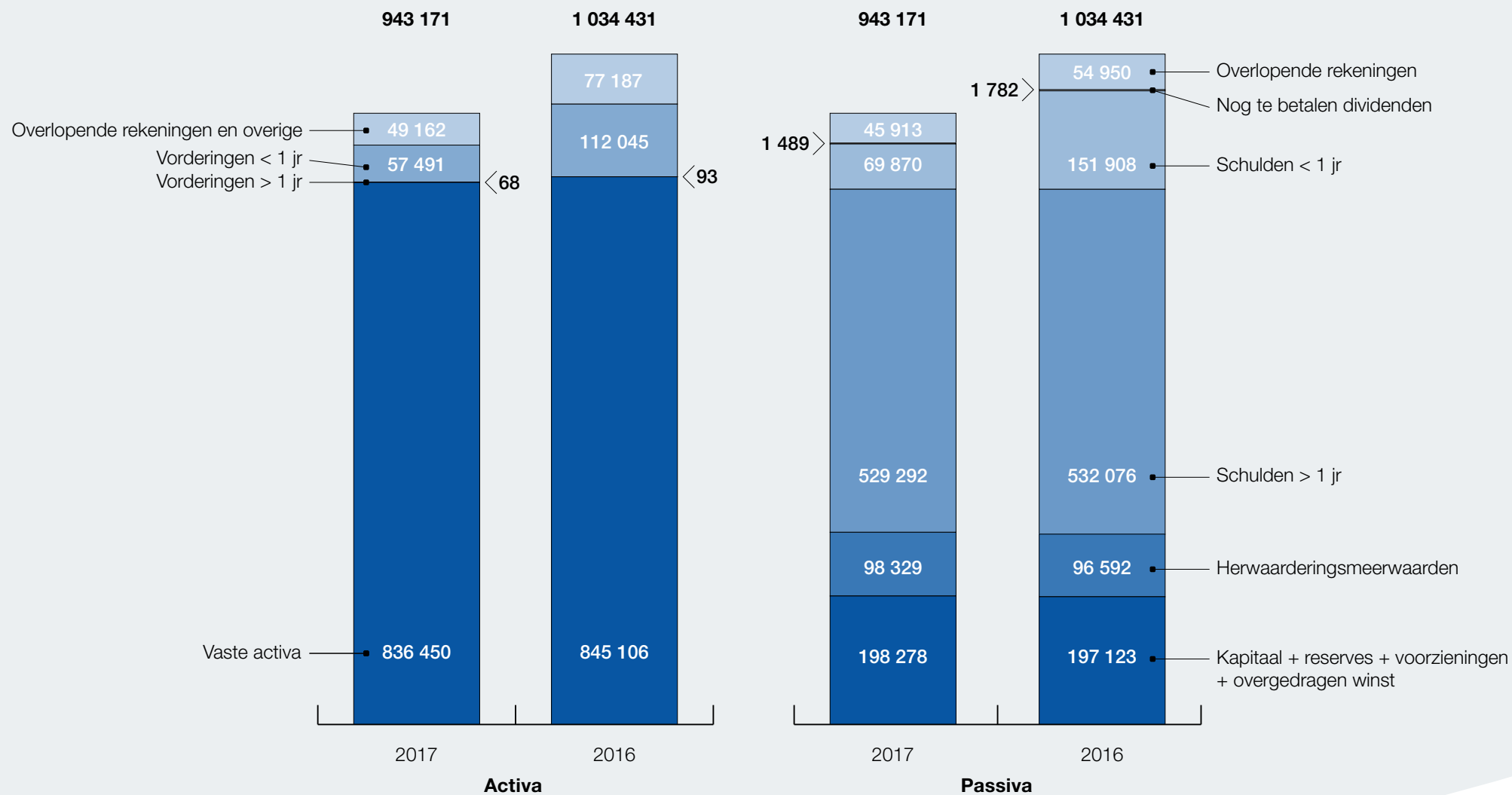
Deze toegekende bedragen werden reeds gedeeltelijk op 22 december 2017 onder de vorm van een interim-dividend (16 289 400,00 euro) uitbetaald aan de deelnemers. Er rest nog een saldodividend van 1 489 375,20 euro dat zal ter beschikking gesteld worden van de deelnemers na de goedkeuring van de jaarrekening en de winstverdeling 2017 door de jaarvergadering van juni 2018.

Meer details over de financiële gegevens van de jaarrekening zijn terug te vinden in het **Financieel verslag 2017** dat op eenvoudig verzoek kan bekomen worden bij het secretariaat, op het e-mailadres: intercommunales@eandis.be.

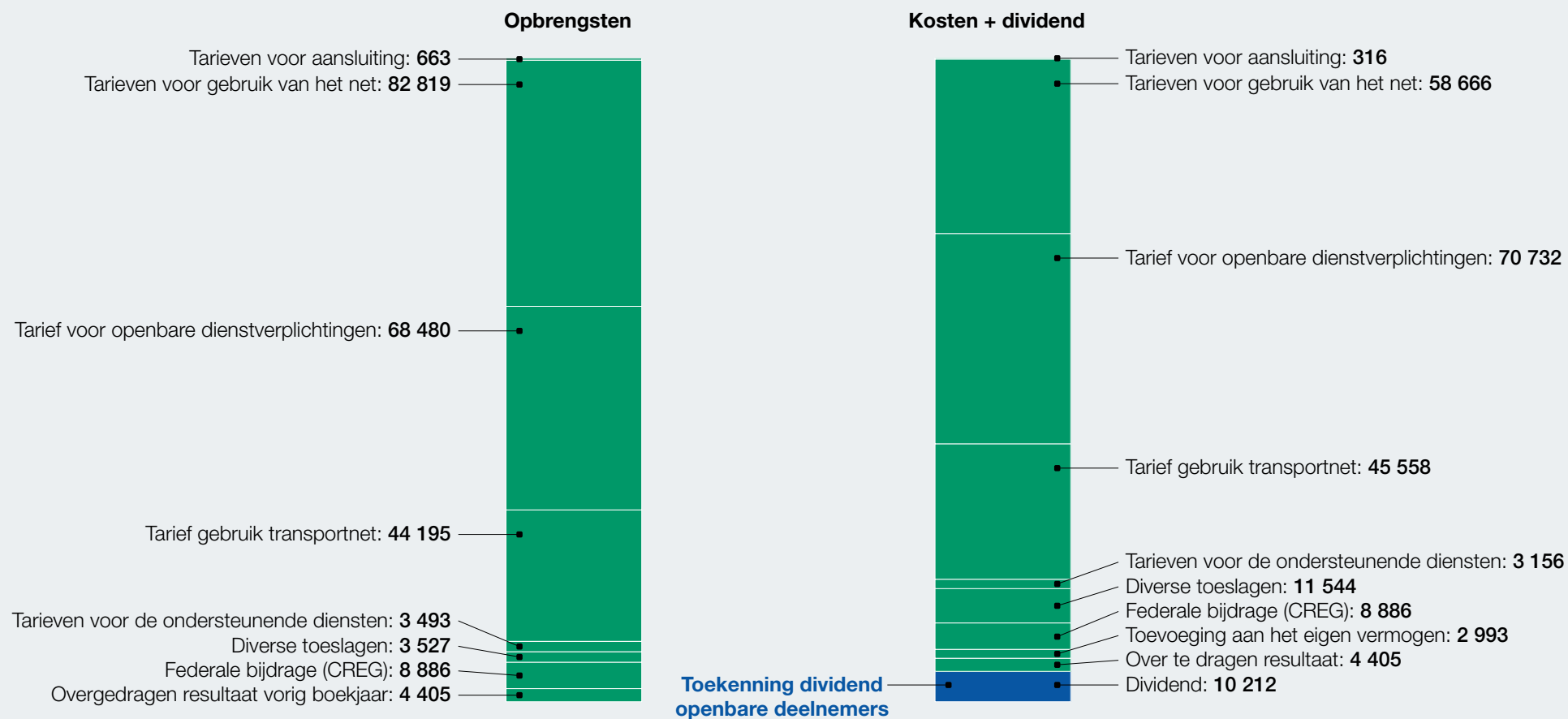
Balans per 31 december 2017

(in 1 000 euro)

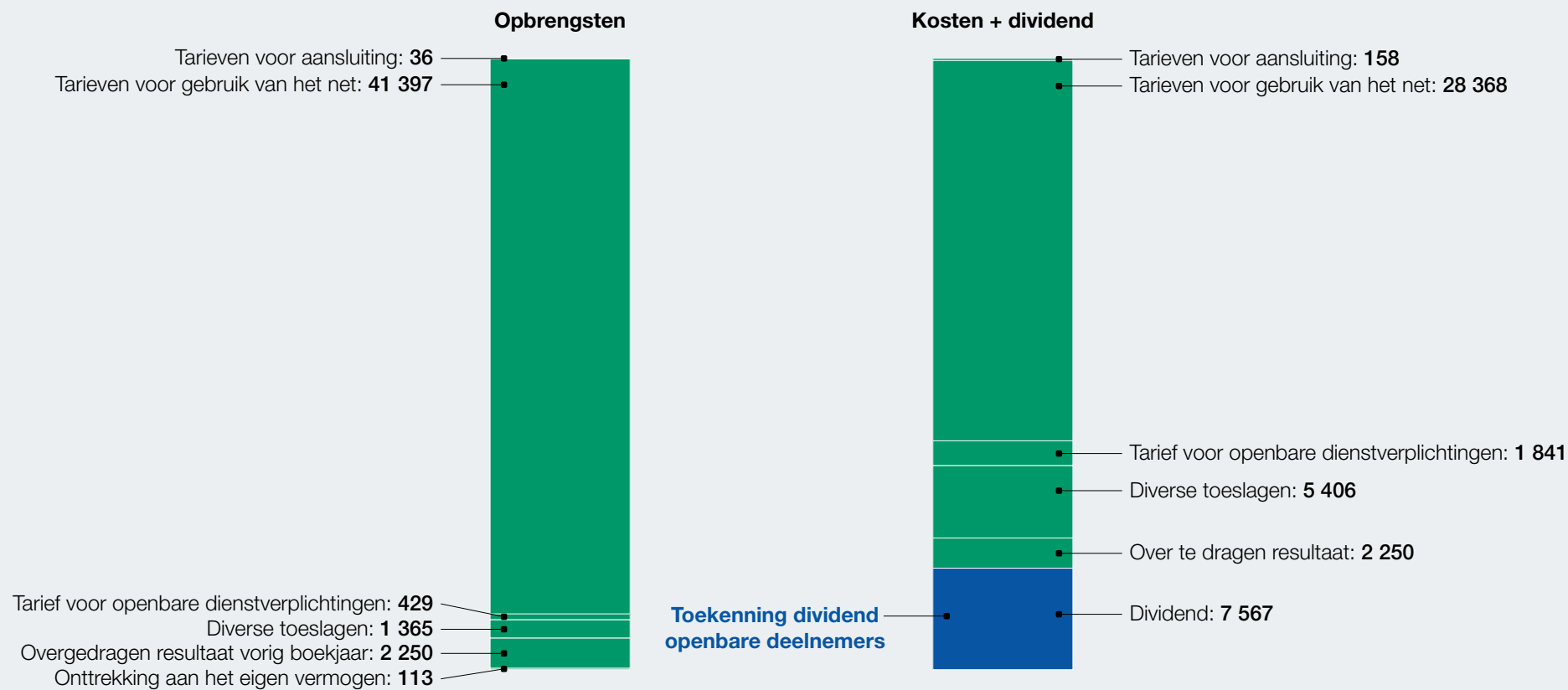
Resultaten elektriciteit 2017

(in 1 000 euro)

Resultaten aardgas 2017

(in 1 000 euro)

Dividenden openbare deelnemers 2017

(in 1 000 euro)

	Dividend Elektriciteit	Dividend Aardgas	Totaal dividend 2017	Interim 12/2017	Saldo uit te betalen in 06/2018
Aalst	1 684	1 183	2 867	-2 627	240
Affligem	156	59	215	-197	18
Bever	22	0	22	-20	2
Beveren	1 035	628	1 663	-1 524	139
Brakel	181	45	226	-207	19
Buggenhout	267	138	405	-371	34
Denderleeuw	241	205	446	-408	38
Dendermonde	836	843	1 679	-1 538	141
Erpe-Mere	332	63	395	-362	33
Geraardsbergen	446	404	850	-779	71
Haaltert	242	125	367	-336	31
Hamme	348	395	743	-681	62
Herzele	207	80	287	-263	24
Kruikebeke	242	225	467	-428	39
Lebbeke	279	210	489	-448	41
Lierde	72	19	91	-83	8
Ninove	617	367	984	-902	82
Sint-Gillis-Waas	247	274	521	-478	43
Sint-Niklaas	1 492	1 292	2 784	-2 551	233
Stekene	234	254	488	-447	41
Temse	489	452	941	-862	79
Waasmunster	146	97	243	-222	21
Zottegem	397	208	605	-555	50
Totaal	10 212	7 566	17 778	-16 289	1 489

Verklarende woordenlijst

AREI:	Algemeen Reglement Elektrische Installaties	EDLB:	Energiediensten voor Lokale Besturen	OV:	Openbare verlichting
BEN:	Bijna Energie Neutraal	Elia:	Transportnetbeheerder elektriciteit, beheert het hoogspanningsnet	RBC:	Regionaal Bestuurscomité
BENOveren:	Nog beter renoveren in een zo duurzaam mogelijke woning	EPC:	Energieprestatiecertificaat	REG:	Rationeel Energiegebruik
CPT:	Clean Power for Transport, actieplan voor duurzamere mobiliteit	FIV's:	Financieringsverenigingen	SODV:	Sociale openbaredienstverplichtingen, door de overheid opgelegde ondersteunende maatregelen voor klanten met betaalmoeilijkheden
CREG:	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (federale regulator)	Fluxys:	Transportnetbeheerder aardgas, beheert het hogedruknet aardgas	VEA:	Vlaams Energie Agentschap
DIS:	Decreet houdende de Intergemeentelijke Samenwerking	Gas.be:	Vereniging van Belgische transport- en distributienetbeheerders van aardgas (voorheen KVBG)	VEB:	Vlaams Energie Bedrijf
DMS:	Distribution Management System, voor actief beheer van (slimme) netten	HVAC:	Heating, ventilation en airconditioning	VREG:	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
DNB:	Distributienetbeheerder	LAC:	Lokale Adviescommissie, overlegorgaan voor mensen met betaalmoeilijkheden	V-test:	Module op www.vreg.be om de prijzen van de energieleveranciers te vergelijken
EAN-code:	European Article Numbering, elke aansluiting voor elektriciteit en aardgas heeft een unieke identificatiecode van 18 cijfers	LNE:	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie	WKK:	Warmtekrachtkoppeling, gezamenlijk opwekken via een motor van warmte en (elektrische) kracht
		LRB:	Lokale Relatiebeheerder, aanspreekpunt van Eandis voor gemeenten en grote klanten		

